

weekblad voor de Universiteit van Amsterdam
jaargang 64 11/02/2011 nummer 20

Folia

Twitter

De toptwitteraars
van de universiteit

Tonny Beentjes

De man die De Denker
nieuw leven inblies

Train your Brain

Sneller lezen en leren:
blijvend resultaat?

Waarom kijken
5 miljoen mensen
elke zondag
naar deze man?

Het grootste carrière-evenement van Nederland met de beste werkgevers!

DE NATIONALE CARRIERE BEURS

11 & 12 maart Amsterdam RAI
www.carrierebeurs.nl

ELKE DINSDAG T/M ZATERDAG va 10 uur

VERKOPING GEBRUIKTE FIETSEN

**Dames-, Heren- en Omafietsen
van €75,- tot €100,-**

GROENO RIJWIELEN 2e Hugo de Grootstraat 12-18 Amsterdam
Tel 020 - 6844270 www.groeno.nl

"In mijn Leidse master leerde ik al over de praktijk waarin ik nu werkzaam ben."

Anne Bliet,
advocaat-stagiaire bij
Boekel De Neree N.V.,
deed haar master
in Leiden.

**Maak je ambities waar met een
master in Leiden.**
Kom naar de Mastermaand Maart.
Programma en data
mastersinleiden.nl

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

**OPEN DAG
MASTER**

3 maart 17.00 - 21.00

**SPOT ON!
MASTER
YOUR
AMBITION**

**03
03
11**

eur.nl/master/opendag

Erasmus
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

MASTERWEEK

KOM EN KIES *JOUW* MASTER

- Ontmoet UvA-masterstudenten
- Bezoek een voorlichtingsronde
- Spreek met docenten en studie-adviseurs

meld je aan: www.uva.nl/masterweek

28 FEB t/m 4 MRT

inhoud #20

BZV

Gijsbert, Richard, Marcel, Frank en Anne-marie zoeken een partner. En wij kijken elke zondag massaal naar die door de KRO gefinancierde queeste. Wetenschappers over het *succès fou* van *Boer zoekt vrouw*: 'Het blijven wel boeren' 10

De geschade denker

Tonny Beetjes mocht samen met twee studenten proberen De Denker weer toonbaar te krijgen, nadat koperdieven hem zwaar hadden toegetakeld 15

Twitter

Journalist en webadviseur Robert Buzink over de waarde van Twitter als netwerktool 16

Wall Street

Gordon Gekko liep er nog niet rond, maar het begon allemaal in de zeventiende eeuw in Amsterdam: de moderne aandelenhandel 18

Henk Hoetink

De markante oud-rector kreeg een 'intellectuele biografie' 19

Train your Brain

Folia volgde de training van Jan-Willem van den Brandhof en vergeet de volgorde van de planeten nooit meer 22

En verder:

nieuws 4-7, opinie/brief/stage/ 8-9, objectief 12, bul 20, Fen is uit/het beste/eten 21, annonces 22, lezingen 23, Fresco/Van der Meulen/overigens 24

commentaar

STUDIEWEB FAALT

Het is een van de grootste ergernissen die je als UvA-student kunt hebben: je inschrijven voor een vak via Studieweb. Twee keer per jaar, voorafgaand aan een semester, moeten alle studenten van een faculteit tegelijk tot het systeem zien door te dringen.

Hoewel het aantal studenten aan de UvA sinds 2005 al met zo'n 25 procent is toegenomen, kan Studieweb niet meer dan 1500 bezoekers tegelijk aan. Bij meer gelijktijdige bezoekers, bijvoorbeeld de kleine 4400 van de faculteit der rechtsgeleerdheid, raakt de server overbelast en is toegang onmogelijk. Het gevolg: studenten zitten soms urenlang te wachten en op de knop 'vernieuwen' te drukken om er na een reeks foutmeldingen achter te komen dat er geen plek meer is in de werkgroep naar keuze. Of erger nog, dat het gehele vak al vol zit.

Achter de schermen wordt gewerkt aan een nieuw inschrijfsysteem, dat samen met de universiteiten van Nijmegen, Leiden en Tilburg is aanbesteed. In Nijmegen heeft men uiteindelijk voor een alternatief systeem gekozen, maar in Leiden is het nieuwe systeem al bijna een jaar in gebruik.

Voor de UvA staat de definitieve vervanging van Studieweb pas in juni gepland. Wat precies de oorzaak is van de vertraging is niet duidelijk, maar zeker is dat de studenten er de dupe van zijn.

Het is de kerntaak van de UvA om goed onderwijs te bieden, en het fragiele inschrijfprogramma zorgt ervoor dat studenten dat op een frustrerende manier mislopen. Het is onvoorstelbaar dat aan de grootste universiteit van Nederland de digitale toegangspoort tot het onderwijs zo marginaal en verouderd is.

Folia verschijnt sinds 1948 als onafhankelijk weekblad voor de Universiteit van Amsterdam. Het wordt uitgegeven door de stichting *Folia Civitatis*.

cover: Roland J. Reinders

colofon

Folia: Weekblad voor de Universiteit van Amsterdam, Vendelstraat 2, 1012 XX Amsterdam, tel. 020-5253981, fax 020-5253980, redactie@folia.uva.nl **website:** www.folia.nl **uitgever:** Stichting Folia Civitatis **redactie:** Floor Boon, Mirna van Dijk (eindredacteur), Luuk Heezen, Jim Jansen (hoofdredacteur), Anouk Kemper, Margot Riedstra (secretariaat), Henk Thomas, Dirk Wolthekker **medewerkers aan dit nummer:** Martien Bos (correctie), Bob Bronshoff, Fred van Diem, Louise O. Fresco, Julie de Graaf, Paul Kramer, Bas Kocken, Marc Kolle, Harmen van der Meulen, Janna Reinsma, Elisa van Rooij, Won Tuinema, Bas Uterwijk, Tjebbe Venema, Fen Verstappen, Bas Uterwijk, Hans van Vinkeveen **redactieraad:** Wouter Breebaart, Simon Dikker Hupkes, Albert Goutbeek, Lief Keteleer (voorzitter), Jaap Kooijman, Lennart Verhoef, Bert Vuijsje **zakelijke leiding:** Paul van de Water **art direction:** Pascal Tieman **opmaak:** Carl Zevenboom **druk:** Dijkman Offset, Diemen **advertentiewerving:** Bureau van Vliet bv, Zandvoort, tel. 023-5714745, fax 023-5717680, zandvoort@bureauvanvliet.com **abbonement:** €46,90 per jaargang **opgave:** 020-525 3981, mededelingen@folia.uva.nl of www.folia.nl. Het is niet altijd mogelijk de rechthebbenden van de foto's op de prikboardpagina te achterhalen. Rechthebbenden van het beeldmateriaal kunnen zich bij Folia melden via: redactie@folia.uva.nl.

FEB opgesplitst in twee 'merken'

■ Commissie onder leiding van de Groningse hoogleraar Peter Leeftang presenteert rapport over toekomst economiefaculteit.

■ Versterking van de autonomie van beide facultaire *schools* biedt mogelijkheid tot verregaande samenwerking met de VU.

Na accountantskantoor Dubois en onderzoeksbureau Linxx is nu ook de 'Commissie toekomstscenario's en strategie FEB' onder leiding van de Groningse hoogleraar Peter Leeftang naar buiten gekomen met een rapport over het reilen en zeilen van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde (FEB). Dubois en Linxx keken vooral naar wat er financieel-organisatorisch de afgelopen jaren mis ging op de faculteit, Leeftang c.s. hebben vooral onderzocht hoe het wetenschappelijk en didactisch gezien verder moet

met de FEB. Bij de faculteit staat een omvangrijke reorganisatie voor de deur: tot 2014 moet er veertien miljoen euro worden bezuinigd. Een comité van vooraanstaande hoogleraren, onder wie Arnoud Boot, Henriëtte Maassen van den Brink en Mirjam van Praag, hadden om een toekomstvisie gevraagd omdat ze vreesden voor wetenschappelijke en didactische kaalslag als gevolg van de reorganisatie.

De commissie schetst in het rapport vier mogelijke toekomstscenario's. Doorgaan op de huidige weg, waarbij de twee *schools* – de Amsterdam Business School (ABS) en de Amsterdam School of Economics (ASE) – de merken blijven waarmee de FEB zich naar buiten profileert, is daar een van. Dit scenario is haalbaar zonder extra bezuinigingen. Aanpassing en heroriëntatie van de huidige organisatie, waarbij de twee *schools* intern samenwerken en dus als zelfstandig merk opgaan

in de FEB is een scenario dat niet (meer) realistisch is, onder meer omdat er inmiddels te veel (cultuur-)verschillen tussen beide *schools* bestaan.

De toekomst van de faculteit bestaat volgens de commissie uit het versterkt voortborduren op de ingeslagen weg: de ABS en de ASE zullen gescheiden verder gaan en derhalve verregaande autonomie krijgen, zowel in financieel als organisatorisch opzicht. De commissie spreekt van 'een eigen koers' die elke *school* mag varen. In dit scenario wordt de FEB als geheel niet opgeheven, maar verdeeld in twee subfaculteiten, de ABS en de ASE. Dit scenario is volgens de commissie 'het meest wenselijke' en biedt de afzonderlijke *schools* ook nog eens de mogelijkheid 'apart verregaande samenwerking met de VU te zoeken'. Decaan Fischer laat weten blij te zijn met rapport, dat 'als discussiestuk' met alle betrokkenen zal worden besproken. (DW)

'Dit kabinetsbeleid is oneerlijk'

■ Job Cohen te gast in eerste aflevering van een nieuwe reeks Room for Discussion.

■ Hij zei zelf leider van de oppositie te blijven, ook als de oppositie zijn meerderheid in de Eerste Kamer verliest.

'Staatssecretaris Halbe Zijlstra heeft inmiddels erkend dat zijn bezuinigingsplannen op het hoger onderwijs niet erg eerlijk zijn, maar toch gaat hij ermee door, omdat hij het geld nodig heeft. Onvoorstelbaar. Dit kabinet treft in al haar beleid vooral de middenklasse en dat is een beetje oneerlijk.' Dat zei Job Cohen, partijleider van de PvdA, op 2 februari tijdens de eerste bijeenkomst van een nieuwe reeks van Room for Discussion in de centrale hal van de economiefaculteit.

Die hal stond flink vol tijdens het optreden van Cohen. Hij koos er tijdens zijn optreden voor zijn plannen vooral af te zetten tegen de zittende regering met

Job Cohen (r) / foto Room for Discussion

'eerlijk' als toverwoord, tevens het woord dat wordt gebruikt in de nieuwe slogan

van de PvdA ('Het moet eerlijker!') bij de verkiezingscampagne voor de Provinciale Statenverkiezingen op 2 maart. Naast verwachte thema's als de vergrijzing en de zorg, kwam ook aan bod dat pensioenfondsen volgens Cohen zouden moeten investeren in schoolgebouwen.

'Op dit moment wordt negentig procent van het vermogen van pensioenfondsen in het buitenland geïnvesteerd, terwijl er te weinig geld is voor fatsoenlijke schoolgebouwen. Een investering in schoolgebouwen zou bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs en zou de pensioenfondsen bovendien de mogelijkheid bieden een impuls te geven aan de kwaliteit van de samenleving.'

Aan het eind van het debat kwamen ook de Provinciale Statenverkiezing nog even aan bod. 'Treedt u af als de oppositiepartijen geen meerderheid behouden in de Eerste Kamer?' vroeg interviewster Anne-Greet Haars aan Cohen. 'Natuurlijk niet,' was het enige juiste antwoord dat Cohen kon geven. 'Wat een rare vraag.' (FB)

Studentenmail uitbested

■ Informatiseringscentrum zoekt naar manieren om bezuinigingsdoelstelling te realiseren.

■ Google Suite of Live@edu gaat mailverkeer studenten verzorgen.

Het Informatiseringscentrum (IC) heeft een project gelanceerd om het mailverkeer van studenten en de opslag daarvan uit te besteden aan gespecialiseerde bedrijven. Het IC moet dit jaar een bezuinigingsdoelstelling realiseren van ongeveer

anderhalf miljoen euro. Het outsourcen van de studentenmail is daarvan een gevolg. Door het uitbesteden van de studentenmail kan het IC zeventigduizend euro besparen.

Het IC is momenteel bezig met het opstellen van een advies voor het College van Bestuur. Daarin wordt aangegeven wat voor zogenoemde 'cloud services' er op internet beschikbaar zijn. Binnen deze 'dienstenwolk' kunnen klanten een bepaalde dienst afnemen, waaronder het verzorgen van mailverkeer. Het IC zal het

CvB adviseren in zee te gaan met Google Suite of Live@edu. Die kunnen garanderen dat specifieke UvA-kenmerken, zoals de mailextensie @student.uva.nl behouden blijven. De bezuiniging wordt bereikt doordat er niet meer een server hoeft te worden beheerd. Of de outsourcing ook gaat gelden voor de mailadressen van medewerkers is nog niet bekend. Dat hangt onder meer af van de eventuele noodzaak nog meer te moeten bezuinigen en van de ervaring die men met de studentenmail zal opdoen. (DW)

Vici

Theoretisch fysicus Jean-Sébastien Caux (39) heeft van NWO een Vici-subsidie van anderhalf miljoen euro ontvangen voor zijn grensverleggende onderzoek. Actuele experimentele bevindingen voor kwantum-magneten, ultrakoude atomen en nanodots worden vanuit de bestaande theorie slechts ten dele begrepen. In zijn gehonoreerde onderzoek ontwikkelt Caux een nieuw theoretisch kader dat de effecten van sterke interacties in laagdimensionale kwantumgecondenseerde materie volledig in kaart zal brengen. In totaal heeft NWO de aanvraag van 32 wetenschappers gehonoreerd. Van hen komt alleen Caux van de UvA. De Vici-subsidie is een van de drie subsidievormen van de vernieuwingsimpuls van NWO. De andere twee zijn de Veni-subsidie voor pas gepromoveerden en de Vidi-subsidie voor ervaren postdocs. (DW)

Duurzame lamp

Voor iedere tl-lamp die op de UvA vervangen wordt, komt voortaan een milieubesparend model in de plaats, de TLD ECO-lamp. Het Facilitair Centrum geeft daarmee gehoor aan het verzoek van de Commissie Duurzaamheid. De commissie deed een proef van drie weken in een aantal studiezalen van het P.C. Hooftuis. 'In de helft van de zalen werd bekendgemaakt dat er een energiezuinige lamp werd getest, in de andere helft niet,' zegt commissievoorzitter Vincent Harmsen. 'Uit geen van de testzalen kregen we klachten over het licht. En uit lichtmetingen blijkt dat de spaarzaamere lamp zelfs iets meer licht geeft dan zijn voorganger.' De nieuwe lamp is in aanschaf duurder, maar doordat hij energiezuiniger is, is hij uiteindelijk goedkoper. (LH)

Checklist

Vooraf bij oudere ziekenhuispatiënten vormen medicatiefouten een risico. Een nieuwe werkwijze, waarbij een ziekenhuis-apotheker als medicatieconsulent op de afdeling wordt ingezet, in combinatie met een checklist, reduceert het aantal schadelijke gebeurtenissen door medicatiefouten bij ouderen met bijna de helft. Dat blijkt uit onderzoek van Joanna Klopotoska, ziekenhuisapotheker in opleiding in het AMC. De voorlopige cijfers geven aan dat een reductie van schadelijke gebeurtenissen met 45,5 procent mogelijk is. Het onderzoek werd tussen 2007 en 2010 uitgevoerd in drie ziekenhuizen, waaronder het AMC. Er werden 500 patiënten onderzocht met een gemiddelde leeftijd van 77 jaar. (FB)

Stelling

Afgelopen week op folia.nl de stelling: **Docenten mogen uit geloofsovertuiging weigeren een vrouw de hand te schudden.**

■ Eens - 63.4%

■ Oneens - 36.6%

Aantal respondenten: 254

Parkeren wordt duur en lastig

■ Parkeertarieven in binnenstad, Roeterseiland en Science Park gelijk aan de tarieven van de gemeente.

De UvA is volgens het College van Bestuur (CvB) 'een stadsuniversiteit met beperkte parkeerfaciliteiten' waarbij alle locaties 'goed tot zeer goed' bereikbaar zijn per fiets en openbaar vervoer. Bovendien streeft de UvA ernaar 'een duurzame universiteit' te zijn. Uit de nieuwe parkeernotitie van het CvB blijkt dat om die redenen een groot aantal parkeerplaatsen in de binnenstad, het Roeterseiland (REC) en het Science Park verdwijnt. Op de drie locaties zullen in 2017 'op maaiveldniveau' geen parkeerplaatsen meer beschikbaar zijn, maar kan er alleen nog worden geparkeerd in (nog te bouwen) parkeergarages. In totaal zijn er op de drie locaties nu nog 406 parkeerplaatsen. Dat aantal zal in 2017 zijn gereduceerd tot 171, een reductie van 58 procent. In een parkeergarage op het Science Park zullen dan 100 plaatsen beschikbaar zijn (nu zijn dat er nog 150), in een garage op het REC 71 (nu zijn dat er 245). De binnenstad houdt geen parkeerplaatsen over, behalve voor laden en lossen.

Bij het Science Park is parkeren nog (even) gratis / foto Henk Thomas

Het parkeren wordt ook fors duurder: de tarieven zullen dezelfde zijn als de gepeperde gemeentetarieven. Op het Science Park wordt momenteel betaald parkeren ingevoerd. Totdat de parkeergarage gereed is zullen geselecteerde medewerkers en studenten (geselecteerd op medische indicatie of volgens een

toewijzingssysteem) 550 euro per jaar moeten betalen voor een parkeerrecht van vijf dagen per week op de parkeerplekken bij het gebouw. Na 2013 wordt dit bedrag verhoogd tot 2500 euro per jaar voor een plek in de garage. Op het REC is dit bedrag vastgesteld op 3500 euro. (DW)

Straffen in Nederland 'relatief zwaar'

■ Studentenraad en JFAS organiseerden debat over het Nederlandse strafrechtklimaat.

■ Strafleider Gerard Spong gaf het kabinet ervan langs.

'Wij hebben géén soft strafrechtklimaat!' Deze woorden van strafleider Gerard Spong vormden de kern van het debat over de staat van het Nederlandse strafrecht, dat de facultaire studentenraad en de juridische studievereniging JFAS op 2 februari organiseerden in de Oudemanhuispoort. Naast Spong namen ook hoogleraar internationaal strafrecht Harmen van der Wilt en rechter Pieter Hoek deel aan het debat. De meeste aandacht ging uit naar de stelling 'minimumstraffen zijn goed voor ons

rechtsstelsel', naar aanleiding van de plannen van het kabinet om voor een aantal misdrijven onder bepaalde voorwaarden een minimumstraf in te voeren. Het panel was unaniem in zijn afkeuring van de stelling en van het kabinetsvoorstel. Van der Wilt noemde het invoeren van minimumstraffen 'populistisch en oliedom'. Hij vervolgde: 'Strafrecht is maatwerk. Het idee om een drempel in te voeren in de vorm van minimumstraffen slaat nergens op en creëert geforceerde uitspraken.' Spong voegde hieraan toe: 'Het is een buitengewoon onverstandig wetsvoorstel, afkomstig uit de koker van mensen die hopeloos achter lopen op de feiten van het strafrechtstelsel.' Spong legde het publiek uit dat de invoer van minimumstraffen in veel landen niet de beoogde daling van strafbare feiten tot gevolg heeft, maar

dat er zelfs voorbeelden bestaan waarin het aantal misdrijven verdubbelde na de invoering van een minimumstraf.

Het kabinet zegt in het regeerakkoord minimumstraffen in te willen voeren 'om de dader harder aan te pakken'. Het panel stelde dat het kabinet inspeelt op de heersende publieke opinie dat het Nederlandse rechtsstelsel te zachtvaardig zou zijn. Spong: 'Wij hebben géén soft strafrechtklimaat! Nederland straft relatief zwaar in vergelijking met andere Europese landen.' Het softe imago komt volgens Spong deels door de media: 'Er wordt een hoop flauwekul geschreven. Soms heeft een journalist nog een beetje verstand van rechten, maar vaak schrijven journalisten die er niets van begrijpen toch grote stukken voor een onwetend publiek.' (Julie de Graaf, meester in de rechten)

AMC en VUmc naar de Caraïben

■ AMC- en VUmc-specialisten gaan de ziekenhuiszorg voor de 20.000 inwoners van de BES-eilanden op zich nemen.

■ Mogelijkheden voor een keuzecoschap in de tropen.

Het AMC en het medisch centrum van de VU (VUmc) zijn voor vijf jaar een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Fundashon Mariadal, de overkoepelende zorgorganisatie op Bonaire. Sinds 1

januari zijn Bonaire, St. Eustatius en Saba, de zogenaamde BES-eilanden, Nederlandse gemeenten geworden. De inwoners hebben dezelfde zorgverzekeringswet als Nederlanders, maar de gezondheidszorg is er nog niet erg ver ontwikkeld. Patiënten moeten voor hun behandeling vaak uitwijken naar omringende landen. Het is de bedoeling dat specialisten van beide ziekenhuizen op het Caribische eiland Bonaire worden gestationeerd. De specialisten gaan de ziekenhuiszorg

voor de 20.000 inwoners van de BES-eilanden op zich nemen. Daarnaast zal de Amstel Academie van VUmc bijscholingscursussen gaan verzorgen, onder meer voor de radiologisch laboranten en verpleegkundigen. Voor het personeel gaat ook een managementdevelopmentprogramma van start. Studenten zullen vanaf de zomer hun praktijkstage in Fundashon Mariadal kunnen lopen. Verwacht wordt dat er in de toekomst ook plaats is voor een keuzecoschap. (AMC/DW)

Langstudeerders

Ondanks de protesten heeft staatssecretaris Zijlstra van OCW op 1 februari het wetsvoorstel om langstudeerders fors meer te laten betalen voor hun opleiding ingediend bij de Tweede Kamer. Naast het hele hoger onderwijs heeft ook de Raad van State (RvS) grote bezwaren tegen het plan, waarbij studenten die te lang over hun studie doen drieduizend euro per jaar extra collegegeld moeten betalen. De RvS zegt onder meer dat in het wetsvoorstel 'niet wordt gemotiveerd waarop de veronderstelling berust dat het aantal langstudeerders als gevolg van het wetsvoorstel met 25 procent zal afnemen'. De maatregel gaat op 1 september en met terugwerkende kracht in. Juist om die reden verwachten staatsrechtgeleerden dat de wet door de rechter onverbindend zal worden verklaard omdat de rechtszekerheid erdoor zou worden aangetast. (DW)

Vrouwenlexicon

De reuzin Trijntje Keever, de gevierde toneelspeelster Maria Kleine Gartman en de nooddruftige kostschoolhoudster Hendrica Leurs. Het is maar een kleine greep uit de levensbeschrijvingen van bijzondere vrouwen uit de Nederlandse geschiedenis tot 1850. Hun verhalen zijn nu voor iedereen te raadplegen via www.vrouwenlexicon.nl, het voltooid digitale vrouwenlexicon van Nederland. In overzichtelijke lemma's biedt het lexicon informatie over meer dan duizend vrouwen die ooit beroemd of beucht waren, maar vaak in de vergetelheid zijn geraakt. Het lexicon is ook in te zien via www.biografischportaal.nl, het biografisch portaal van Nederland. (DW)

VU-akkefietje

Peter Breedveld, redacteur van het universiteitsweekblad *Ad Valvas* (VU) blijft werken bij de universiteit in Buitenveldert. Rond zijn persoon ontstond discussie omdat hij op zijn privéweblog had geschreven dat PVV'ers wel konden worden doodgeschoten. *De Telegraaf* nam dit over en maakte een artikel onder de kop 'PVV'ers beter doodschieten'. De VU distantieerde zich ogenblikkelijk van de uitspraken van Breedveld, die zei dat de uitspraak als grap was bedoeld. Geert Wilders eiste ontslag 'van die ambtenaar', maar dat gaat niet door. De VU zegt 'passende afspraken' met Breedveld te hebben gemaakt. (DW)

Prijsvraag

WIN NIEUWE VAN STRAATEN

Half februari verschijnt Peter van Straaten's nieuwe boek: *Er kan wel wat zout uit*, een bundel met de beste tekeningen over hobbykoks en keukenprinsessen. Als geen ander weet hij hun culinaire hoogte- en dieptepunten weer te geven en wrijft hier en daar nog wat extra zout in de wonden. *Folia* geeft tien exemplaren weg. Zie www.folia.nl/prijsvraag

‘We gaan de druk opvoeren’

■ Comité SOS tegen onderwijsbeleid van de regering.

■ ‘Professor Protest’ vóór debat en een kritische universiteit.

Ongeveer honderd studenten demonstreerden op 4 februari tegen het bezuinigingsbeleid van de regering. De demonstranten trokken van het Binengasthuisterrein (BG-terrein) naar het Spinhuis, en vandaar naar het PC Hoofthuis en het Maagdenhuis. De demonstratie was georganiseerd door het Comité SOS. Met spandoeken als ‘Wij gaan de crisis niet betalen. Op-Rutte’ en ‘Als de universiteit een fabriek is ben ik een fabrieksfout’ trokken de studenten door een deel van de binnenstad, geëscorteerd door een groot aantal politieagenten, wat tot kritiek leidde bij de demonstranten. ‘We zijn voorbereid op een grote actie, daarom zijn we hier,’ zei een agent. ‘Als je er niet bent is het ook niet goed.’

Student filosofie Jeroen van der Starre (24) sprak vanaf een stoel de kleine meute toe op het BG-terrein. ‘Op 21 januari reageerden Rutte en Zijlstra met een middelvinger. Dat is onacceptabel. 21 januari was niet een eindpunt, maar juist een beginpunt. De tijd dat we alleen onze stem laten horen is voorbij. We gaan de druk opvoeren. Als Egyptenaren met Twitter en

Protest voor het Bungehuis, maandagochtend 7 februari / foto Martien Bos

Facebook een regime kunnen wegsturen, moet het ons toch lukken een halt toe te roepen aan dit achterlijke beleid.’

Op maandag 7 februari demonstreerden studenten van de beweging ‘Professor Protest’ in het Bungehuis. Rond de vijftig studenten doopten de UvA om tot Universiteit van de Toekomst, waar een grijze Professor Protest in een grote collegezaal een alternatief college gaf over het belang van een kritische universiteit, onderwijskwaliteit en het voeren van

debat. In de kelder van het gebouw werd een film vertoond over de toekomst van het onderwijs.

‘Wij protesteren niet tegen bezuinigingen, maar vóór kwaliteit,’ zei Berber Hidma (24, student rechten en filosofie), woordvoerder van Professor Protest. Het College van Bestuur was *not amused* door de actie, die was aangekondigd via Twitter en Facebook. Het CvB deed aangifte tegen de demonstrerende studenten wegens huisvredebreuk. (MdV/DW)

‘Hbo wordt onderschat’

■ Nieuw collegelid Jet Bussemaker wil weten ‘wat er leeft’ op de HvA.

■ ‘Het is een positieve ontwikkeling dat er binnen het hbo aan onderzoek wordt gedaan.’

‘Ik vind dat het hbo in zijn algemeenheid wordt onderschat. Wetenschappers aan een universiteit praten over dilemma’s en ontwikkelen een visie; dat is heel belangrijk.

Maar van net zo groot belang zijn al die mensen die voor de klas staan en daadkrachtig moeten handelen als bijvoorbeeld twee kinderen elkaar te lijf gaan. Dat is anders, maar zeker niet minder.’

Dat zegt politicoloog en oud-staatssecretaris van VWS Jet Bussemaker, per 1 maart lid van het College van Bestuur in de hoedanigheid van ‘rector HvA’. ‘Het is een positieve ontwikkeling dat er binnen het hoger beroepsonderwijs aan onder-

zoek wordt gedaan,’ zegt Bussemaker. Toen Bussemaker lid was van het kabinet Balkenende-4 besteedde dat kabinet de eerste honderd dagen aan kennismaking met ‘het volk’. ‘Zoiets ga ik zeer zeker ook doen aan de HvA. Ik wil me laten onderdompelen en met zo veel mogelijk personen, medewerkers en studenten gaan spreken. Ik wil graag weten wat er leeft, waar mensen positief over zijn, en ook horen wat er beter moet.’ (JJ)

Vetkuiven

Op 1 februari luidden maar liefst twaalf studieverenigingen van de Faculteit Geesteswetenschappen het nieuwe semester in met een rock-’n-rollgala. In club Akhnaton aan de Nieuwezijds Kolk waren onder meer leden van Ars Notoria (religiestudies), Laverna (klassieke talen), Helios (Nederlands), Maecenas (algemene cultuurwetenschappen), Los Guiris (Spaans) en Kanvas (kunstgeschiedenis). Heren met vetkuif en dames in kleurige petticoats vermaakten zich op de muziek van rock-’n-rollband Holy Water. (DW)

Vetkuiven en petticoats in club Akhnaton / foto Won Tuinema

doctor

Corina Hendrik promoveerde bij politicologie op een onderzoek naar de Nederlandse consensuspolitiek van loonmatiging.

Wat is loonmatiging precies?

‘Loonmatiging is simpel gezegd het achterwege laten van collectieve loonsverhoging voor werknemers in Nederland. Dat kan zonder daar collectief afspraken over te maken, maar in mijn proefschrift heb ik me gericht op georkestreerde loonmatiging: afspraken die op landelijk niveau worden gemaakt tussen vakbonden en werkgevers in de Stichting van de Arbeid. In de jaren negentig werd loonmatiging als politiek paradepaardje ingezet, omdat het werkgelegenheid en economische groei zou creëren.’

Wat was de magische werking van dit beleid?

‘Ik ben geen econoom en kijk in mijn proefschrift dus niet waarom het wel of niet werkt of heeft gewerkt. Ik heb alleen gekeken waarom het zo’n politiek wondermiddel was.’

En waarom was dat?

‘Het korte antwoord is dat loonmatiging politiek de meest haalbare oplossing was in de Nederlandse consensuspolitiek. Er zou ook beleid gemaakt kunnen worden om de arbeidsproductiviteit te verhogen, maar daarover is het moeilijker consensus te bereiken. Loonmatiging is een idee dat kan worden geformuleerd in termen van algemeen belang, heel belangrijk als basis voor consensus, en een idee dat wordt ondersteund door experts. Het Centraal Plan Bureau (CPB) is een belangrijke speler in dezen omdat alle plannen van de regering en van de sociale partners op zijn economische modellen worden gebaseerd. En het CPB is altijd voor loonmatiging geweest.’

Het CPB is in feite dus veel politiker dan dat ze zich doet voorkomen.

‘Het CPB opereert inderdaad op het randje van de politiek. Zelf zegt het bureau dat ze geen macht heeft, maar invloed. Die invloed wordt echter vaak onderschat. In de jaren zeventig heeft het bureau wel ter discussie gestaan, maar omdat de rol van het CPB vrij onaan-tastbaar is en men die rol als wenselijk ervaart, is die discussie in de loop der jaren weggeakt.’ (FB)

Corina Hendriks: *The Story Behind the Dutch Model: Consensual Politics of Wage Restraint*. Promotie vrijdag 28 januari. Promotores Jelle Visser en Maarten Hajer.

prikbord

FGw Nieuwe roman

Jannah Loontjens, docent filosofie en literatuurtheorie, heeft bij uitgeverij Prometheus een nieuwe roman uitgebracht, getiteld *Hoe laat eigenlijk*. Het is het liefdesverhaal van Aaf en Ralph, die langs elkaar heen leven, maar elkaar desondanks niet kunnen loslaten. Het is een roman over trouw en ontrouw, jaloezie, leugen en

waarheid. Het verhaal speelt zich af in Dakar, waar ze samen heen gaan omdat Aaf er een artikel moet schrijven over een kunstmanifestatie. Ter plekke gaat er van alles mis. Eerder verscheen van Loontjens de dichtbundel *Varianten van nu* en *Het ongelooflijke krimpen*. In 2007 debuteerde ze als romanschrijfster met het boek *Veel geluk*.

Maagdenhuis Nieuwe ideeën

Bureau Kennistransfer nodigt studenten, onderzoekers en medewerkers uit deel te nemen aan de Science Park Nieuwe Ideeën Prijs. Mensen met een innovatief idee dat een plek in de markt en de maatschappij verdient, kunnen hun idee indienen voor 18 april 2011. De vijf finalisten met de meest originele en innovatieve vindingen

zullen hun idee pitchen bij een vakkundige jury met prominenten uit de UvA en het bedrijfsleven. Naast de juryprijs wordt er ook een publieksprijs uitgereikt. De prijsuitreiking vindt plaats op 17 mei. Vorig jaar wonnen Raveendran Shiju en Gabi Rothenberg de juryprijs met hun nieuwe katalysator voor het maken van nylon. Zie ook: <http://www.uva.nl/bureaukennistransfer>

FMG Filmprijs

Het keuzevak Poldox (politieke documentaires), waarbij studenten leren wetenschappelijke documentaires te maken, heeft de Filmeducatieprijs 2010 van het Nederlandse filminstituut EYE gewonnen. Poldox wordt sinds 2005 aangeboden als keuzevak voor bachelorstudenten politicologie, sociologie, antropologie en

sociale geografie. Volgens de jury combineert Poldox theorie en praktijk in een universitaire leeromgeving. 'Studenten werken op een vernieuwende manier aan onderzoek doen en resultaten presenteren door binnen dit filmvak een onderzoeksdocumentaire te maken,' schreef de jury. 'Audiovisuele middelen worden optimaal benut doordat studenten ook een website bouwen waarop de resultaten worden gepubliceerd. De grote populariteit van het vak geeft aan dat deze aanpak aansluiting heeft bij de doelgroep. Kortom: innovatief wetenschappelijk onderwijs.'

BC Ferrariskaart

Op 2 februari zijn twee ontbrekende kaarten die bij de Bijzondere Collecties (BC) werden teruggevonden, overgedragen aan het Nationaal Archief. De zogenoemde 'Ferrariskaart', een belangrijk achttiende-eeuws kaartwerk, is daarmee weer compleet. Sinds 1984 waren twee van de 275 deelkaarten zoek. De kaarten

werden teruggevonden door de conservator kaarten en atlanten, Jan Werner. Ze bleken abusievelijk achtergebleven in de kaartencollectie van de voormalige Topografische Dienst van Emmen, die sinds vorig jaar wordt beheerd door de BC. De Ferrariskaart werd rond 1770 gemaakt van het huidige Belgische territorium – destijds de Oostenrijkse Nederlanden.

Alle studenten Stukafest

Op 23 februari vindt de vierde editie van het Stukafest plaats. Op die dag worden Amsterdamse studentenkamers minitheaters. Naast muziek, comedy en dans zijn er ook literatuurbijeenkomsten. De huisbewoners zijn de gastheren en -vrouwen, bij hen kun je terecht voor een biertje of een borrelnootje. Tussen

de voorstellinkjes door is er steeds een halfuur pauze, zodat je niet als een gek naar de volgende kamer hoeft te sjezen. De dag wordt afgesloten met een feest. De kaartverkoop begint deze week en vindt plaats in het Crea-café, Turfdragsterpad 17. Zie ook: www.stukafest.nl

AUC Eerste paal

Studenten van het Amsterdam University College (AUC) slaan op donderdag 10 februari de symbolische eerste paal van de nieuwbouw van het AUC op Science Park Amsterdam. De handeling weerspiegelt het internationale karakter van het AUC. Voorafgaand aan het slaan van de eerste paal zijn er korte voordrachten van

onder meer wethouder Carolien Gehrels en CvB-lid Paul Doop. Het ontwerp voor het zesduizend vierkante meter grote gebouw is van Mecanoo architecten. Het gebouw symboliseert een huis voor studenten, maar past tegelijkertijd bij de meer zakelijke architectuur van de andere gebouwen op het Science Park. Het gebouw wordt in 2012 in gebruik genomen.

FNWI Institute of Physics

Het Instituut voor Hoge Energie Fysica (IHEF), het Instituut voor Theoretische Fysica Amsterdam (ITFA) en het Van der Waals-Zeeman Instituut (WZI) voor experimentele fysica zijn samengegaan en noemen zich nu gezamenlijk Institute of Physics (IoP). De drie instituten houden, ondanks de fusie, een eigen

identiteit. Directeur van het nieuwe IoP is Kareljan Schoutens, die tot voor kort het ITFA leidde. 'Voor de onderzoekbudgetten en promovendi is het goed om als één natuurkundeclub op te treden, maar daarnaast blijven we ook als afzonderlijke instituten fungeren, bijvoorbeeld als onderdeel van een onderzoeksschool,' zegt hij. 'Het is mooi om bij de "Physics-club" van de UvA te horen.'

AMC Hielpijn

De afdeling kinderorthopedie van het AMC zoekt kinderen met hielpijn voor een onderzoek naar het verhelpen van de klacht. Hielpijn is een veel voorkomende klacht bij kinderen tussen 8 en 16 jaar, vooral wanneer zij intensief sporten. 'Er zijn drie behandelingen mogelijk,' zegt onderzoeker Jan Joost Wiegerinck. 'Rust,

oefentherapie of zooltjes in de schoen, eventueel aangevuld met pijnmedicatie. We weten eigenlijk niet wat het beste resultaat geeft, vandaar de studie.' Het AMC zoekt honderd kinderen tussen de 8 en 16 jaar. Ze moeten een verwijsbrief van de huisarts halen en worden dan in het AMC onderzocht en geholpen. Mail naar hielpijn@amc.nl

promoties

WOENSDAG 16/02

10.00 uur: Renske Scheenstra - Geneeskunde
Influence of Heat and Moisture Exchangers (HMES) on Tracheal Climate in Laryngectomized Individuals; Towards Optimal Pulmonary Rehabilitation.

Promotor: Prof.dr. F.J.M. Hilgers. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Bas Jansen - Mediastudies
Where Credit is Due: Cultural Practices of Recorded Music.

Promotoren: Mw. prof.dr. J.F.T.M. van Dijck en mw. prof.dr. K.T. Bijsterveld (UM). (Agnietenkapel)

14.00 uur: Margot Joosen - Geneeskunde
Vocational Rehabilitation of Patients with Prolonged Fatigue.

Promotor: Mw. prof.dr. M.H.W. Frings-Dresen. (Agnietenkapel)

DONDERDAG 17/02

14.00 uur: Peter Hauwert - Scheikunde
Zerovallent Palladium (N-Heterocyclic Carbene) Complexes for Transfer Hydrogenation of Alkynes.

Promotor: Prof.dr. C.J. Elsevier. (Agnietenkapel)

VRIJDAG 18/02

10.00 uur: Maciej Serylak - Sterrenkunde
Modulation Properties of Radio-Emitting Neutron Stars.

Promotor: Prof.dr. M.B.M. van der Klis. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Ilkay Altintas - Informatica
Collaborative Provenance for Workflow-Driven Science and Engineering.

Promotor: Prof.dr. P.M.A. Sloot. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Ewout Courrech Staal - Geneeskunde

Improvement of the Multimodality Treatment of Oesophageal Cancer.

Promotor: Prof.dr. E.J.Th. Rutgers. (Agnietenkapel)

oratie

VRIJDAG 18/02

16.00 uur: Prof.dr. N.Y. Reshetikhin, hoogleraar Geometry and Quantum Theory
The Harmony of Mathematics and Physics. (Aula)

Promoties, oraties en afscheidscolleges vinden in de regel plaats in de Aula van de UvA, Lutherse Kerk, Singel 411 of in de Agnietenkapel, Oudezijds Voorburgwal 231. Voor uitgebreide informatie zie www.uva.nl/agenda

Wanbestuur van de FEB zwart op wit

In de open brief die tien hoogleraren in augustus naar het College van Bestuur zonden, kregen CvB en Concern Control er stevig van langs. Terecht, betogen **Joop Hartog** en **Henriëtte Maassen van den Brink**.

In de open brief werden CvB en Concern Control (CC) verweten schuld en boete ten onrechte geheel bij de FEB te leggen, alsof CC en CvB niet zelf hadden gefaald. Met de rapporten die inmiddels zijn verschenen, is die visie eenvoudig te onderbouwen. Het rapport-Aartsen, opgesteld door CC zelf, geeft een begin. 'Het verlies van M7,5 dat in 2009 "plotseling" verscheen duidt enerzijds op het falen van de FEB (...) en anderzijds op het ontbreken van adequate financial control. (...) Het bestuurlijke probleem is jarenlang gemaskeerd door het voeren van een boekhouding die de feitelijke financiële stand van zaken heeft versluierd. Briljante fraude of gewoon blindheid van de interne en externe accountants? Het rapport-Aartsen, pas onder druk gepubliceerd, verdeelde wel de schuld, maar niet de oplossing: de aanbevelingen betroffen louter de faculteit.

De decaan is een zetbaas van het CvB en een zonnekoning in eigen huis

In hun onafhankelijk onderzoek door accountantskantoor Dubois & Co, ook tegen de aanvankelijke wil van het CvB (en zonder opdracht van de Raad van Toezicht; van bemoeienis van die Raad is nooit iets gebleken), trekt Dubois & Co niet de conclusie die uit hun analyse volgt: ja, het was een financiële puinhoop op de FEB, maar het CvB en CC zijn verantwoordelijk. Maar het staat er wel. 'Concern Control heeft al langere tijd aandacht voor de situatie bij de FEB. In 2003 en 2007 zijn er op verzoek van de decaan audits gedaan bij ABS, waarvan de aanbevelingen nog onvoldoende zijn ingevoerd. Evenmin heeft Concern Control gecontroleerd of de aanbevelingen zijn opgevolgd.' Jaarrekeningen zijn altijd goedgekeurd door CvB, Raad van Toezicht en de externe accountant. Inmiddels is op het Spui het licht aangedaan: 18 pagina's verbeterplan voor CC. Het rapport leest als een ingebrekestelling, met een doelstelling die niet meer behelst

dan een normale standaard. '... een UvA-brede inrichting waarbij administratieve en controlprocessen naadloos op elkaar zijn afgestemd; verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk UvA-breed zijn en worden ingevuld en gedragen door professionele medewerkers die goed toegerust zijn op hun taak. (...) Voor sleutelfunctionarissen en rolhouders wordt vastgesteld welke kennis (...) noodzakelijk is om de werkzaamheden naar behoren uit te voeren. (...) Voor verschillende groepen rolhouders wordt toegesneden training en informatie gemaakt. (...) Voor een aantal rolhouders zijn deze opleidingen verplicht. (...) Voor controllers in de bestuursstaf en bij het AC is het van belang dat voldoende inzicht in de business van faculteiten en diensten wordt verkregen.' Aan wetenschappelijk personeel worden hogere eisen gesteld. Nog knap dat ze voor dat achterstallig onderhoud niet meer uittrekken dan dik vier mensjaren.

De FEB was natuurlijk bekend met de ondermaatse administratie en zette haar eigen schaduwadministraties op. Na de decentralisaties in 2006 waren de UvA-gegevens jarenlang onbruikbaar, uitdraaien onleesbaar. Vanuit de FEB zijn – ruim voor de bom barstte in 2009 – duidelijke signalen naar het Maagdenhuis gegaan. Anderhalve maand na het aantreden van de interim-decaan, op 16 oktober 2006, is aangegeven dat er door problemen geen adequate realisaties voor 2006 beschikbaar waren, met gevolgen voor betrouwbaarheid van de begroting. In dezelfde brief werd bij een tekort vermeld: 'Ook wijzen wij u op het feit dat er in de begroting van 2006 enkele cosmetische ingrepen zijn toegepast, waardoor de tekorten in 2007 groter zijn dan in 2006 gemeld.' In eerdere jaren waren hogere onderwijsbaten begroot dan er feitelijk waren, en met incidentele baten gedekt. Het stichten van een Businessschool werd als nieuwe melkkoe gezien. De FEB had door de ferme groei van het aantal studenten en de tarieven uit het allocatiemodel altijd een begrotingstekort. Het CvB gaf dan

illustratie Marc Kolle

aan dat de 'begroting op 0 moest'. Maar er was natuurlijk een structureel financieel tekort. En CC en CvB wisten dat. Voor ons ligt de crisis dieper: het universitaire bestuursmodel deugt niet. De decaan is een zetbaas van het CvB en een zonnekoning in eigen huis. De ondernemingsraad is beknot tot instemmingsrecht bij verandering van het reglement. Wat ontbreekt is corrigerende tegenkracht. Dat kan worden opgelost door een kleine facultaire senaat, een raad van hooguit tien hoogleraren. En die raad wordt dan mede verantwoordelijk voor

de gang van zaken, krijgt instemmingsrecht en recht op informatie. Er zij geen macht zonder tegenmacht. ■■■

Joop Hartog en Henriëtte Maassen van den Brink zijn beiden hoogleraar aan de Faculteit Economie en Bedrijfskunde

De redactie verwelkomt brieven en ingezonden stukken. U kunt deze sturen aan redactie@folia.uva.nl. Vermeld altijd uw naam en relatie tot de UvA; anonieme bijdragen worden niet geplaatst. De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen in te korten.

Hoezo: handen schudden De Norm?

In Nederland eisen we doorgaans geen uniforme omgangsvormen. Waarom zouden we dat dan wel doen zodra de islam in het spel is, vraagt **Jean Tillie** zich af.

Van links tot rechts is iedereen het erover eens: handen schudden is in Nederland De Norm om elkaar respectvol te begroeten. Zeker in een publieke functie hoor je elkaar bij een ontmoeting een hand te geven. Wie dat niet doet gedraagt zich respectloos. Hier moet ik meteen een nuance maken: als er al een norm is, dan is het een (krachtige) hand geven én elkaar in de ogen kijken. In de documentaire *Curaçao* van Sander Snoep en Sarah Vos zit een scène waarin een Nederlandse trainster een hand krijgt van een Curaçaose vrouw. De Curaçaose vrouw kijkt hierbij naar beneden. Zij legt uit dat dit uit respect is voor de witte Nederlandse vrouw. De Nederlandse vrouw vindt het respectloos. Een tweede nuance die moet worden gemaakt is dat we niet altijd boos worden als iemand geen hand geeft. De Japanse zakenman die bij het begin van een vergadering buigt, wordt met hetzelfde gebaar begroet.

Wat is er aan de hand? Een docent bedrijfseconomie aan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) weigert vrouwen een hand te geven omdat hij dit niet kan combineren met zijn islamitische geloof. Hij zal vrouwen nu begroeten met een buiging terwijl hij zijn hand op zijn hart legt. Na aanleiding van deze kwestie staat Nederland, zoals gebruikelijk bij zaken die rond de islam spelen, op zijn kop. De crux lijkt mij te zitten in de interpretatie van het gebaar. Is het een eerste stap naar het stenigen van vrouwen (*Geenstijl*), uiting van een koloniaal verleden (*Curaçao*), in strijd met de Grondwet (de medezeggenschapsraad

De gelijkheid van mannen en vrouwen is niet in het geding omdat het een wederzijds gebaar betreft

van de HvA), in strijd met een algemene Nederlandse norm (de PVV, Van der Laan en Van Es), of gewoon een uiting van respect? In de Nederlandse orthodoxe variant van de islam geven mannen en vrouwen elkaar geen hand omdat zij dit als te intiem ervaren. Het is een wederzijds gebaar: mannen geven vrouwen geen hand en vrouwen geven mannen geen hand. (De uitzondering is de eigen man of vrouw of een directe naaste.) De gelijkheid van mannen en vrouwen is niet in het geding omdat het een *wederzijds* gebaar betreft. Voor de Nederlandse omgangsvormen betekent dit dat we te maken hebben met een gebaar dat de ene partij als te intiem ervaart, terwijl de andere partij op grond van respect vindt dat er een hand gegeven moet worden. Aangezien in een open democratische samenleving beide opvattingen gelijkwaardig zijn (in regimes als Iran of Afghanistan worden er inderdaad uniforme omgangsvormen geëist) ligt het zoeken naar een alternatief gebaar voor de hand. Het is namelijk een nul-één situatie: óf iemand ervaart een gebaar als te intiem óf iemand ervaart een gebaar als respect-

loos. In een democratische samenleving moeten we een gebaar vinden dat voor de één niet te intiem is en voor de ander respectvol is. Dit reflecteert de principiële gelijkwaardigheid van beide opvattingen. Een buiging met de hand op het hart lijkt me hier een prima oplossing. Er wordt geen hand gegeven en het is overduidelijk een uiting van respect. Ik hoop dat het college van bestuur van de HvA bij haar beslissing blijft en dat de collega's van de docent bedrijfseconomie zien dat het niets met hen te maken heeft, maar dat het uitsluitend de mate van intimiteit betreft die iemand in zijn leven wil toestaan. ■■■

Jean Tillie is bijzonder hoogleraar electorale politiek

brief

Hand

Het stuk van Yair da Costa in *Folia* 19 bevat een duidelijk standpunt: mannen die vrouwen geen hand schudden (vanwege religie of wat dan ook) horen niet op de UvA thuis. Wat ontbreekt, zijn argumenten die dit standpunt onderbouwen. Yair da Costa schrijft dit stuk op basis van zijn gevoel en de verkeerde aannames. Meerdere malen laat hij in zijn stuk zien dat hij het geen handen schudden associeert met de vermeende ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Op de nieuwspagina's van dezelfde editie stond eigenlijk al een repliek, hoogleraar Jean Tillie gaf, terecht, aan dat het niet schudden van een vrouwenhand niets met ongelijkheid te maken heeft. Mijn schoonzus, een bekeerde Nederlandse moslima, de vrouw van mijn bekeerde tweelingbroer, schudt mij niet de hand wanneer wij elkaar treffen. Hier kiest zij zelf voor. Ondanks het geen handen schudden, hebben wij een prima contact wanneer ik mijn broer opzoek. Mannen geven vrouwen geen hand, en vrouwen geven mannen geen hand. In wat voor een wereld leeft Yair da Costa, als voor hem zonder handen schudden geen respectvol contact mogelijk is? Andermans handelingen invullen met een eigen motivatie lijkt me nooit zinvol en men zou er goed aan doen om alvorens bepaald gedrag automatisch af te keuren, te kijken naar de beweegredenen daarachter. Dat kost moeite en geeft wellicht op korte termijn minder voldoening dan het schoppen van een rel, maar uiteindelijk zou iedereen erbij gebaat zijn. ■■■

Bas van Rooij, bachelorstudent sociale geografie en geneeskunde

stage

Duurzaam

Linda van Ijendoorn (23)
derdejaars sociale geografie, liep stage bij GoedeWaar.nl.

'Stichting GoedeWaar.nl is voortgekomen uit de Alternatieve Consumenten Bond, een in 1982 opgerichte organisatie die milieuvriendelijke producten op de markt bracht. Nu beheert GoedeWaar.nl de gelijknamige website, waarop consumenten geïnformeerd worden over de mens-, dier- en milieuvriendelijkheid van specifieke producten. Op de site vind je een online *ranking*, gebaseerd op de mate van duurzaamheid van een product.

Het werkt als volgt: de stichting benadert allerlei bedrijven met het verzoek een vragenlijst in te vullen. Ze worden ondervraagd over allerlei aspecten van het productieproces. Op basis van een weging van die antwoorden maken ze een ranglijst, die ieder jaar gepubliceerd wordt. Zo hoopt GoedeWaar.nl aan de ene kant consumenten te informeren over de duurzaamheid van hun aankopen, en worden aan de andere kant bedrijven gestimuleerd om duurzaam te produceren. Tijdens mijn stage, van september tot ongeveer half december, heb ik me vooral beziggehouden met de vraag of je voor de totstandkoming van de duurzaamheidsscore bepaalde factoren zwaarder moet wegen dan andere. Door mijn studie richtte ik me logischerwijs op sociale factoren: moet bijvoorbeeld in de productie van kleding de aanwezigheid van gedwongen kinderarbeid zwaarder wegen dan het gebrek aan vakbondsvrijheid?

Vanuit GoedeWaar.nl kwam de vraag om het belang van verschillende factoren te onderbouwen met adviezen van experts. Een groot deel van mijn stage heb ik daarom besteed aan het interviewen van deskundigen, 23 in totaal. Bijvoorbeeld een professor International Business-Society Management van de Erasmus Universiteit. Hij vertelde me dat naar zijn idee gedwongen arbeid en geen vakbondsvrijheid absoluut uit den boze zijn, en dat die factoren dus zwaar zouden moeten drukken op de duurzaamheidsscore. En een medewerker van Hivos maakte me bewust van het feit dat iedere factor relatief is: een vakbond in China heeft bijvoorbeeld niet dezelfde waarde als een vakbond in Italië. Ik ben nu bezig om op basis van al die gesprekken een eenduidig advies te formuleren.

Hetzelfde onderwerp kan ik ook gebruiken voor mijn bachelorscriptie, dus dat is handig. Sowieso leek de stage me een goede gelegenheid om te testen of ik dit soort werk in de toekomst zou willen doen. Hoewel de stage me wel goed beviel, ben ik daar nog niet helemaal over uit. Maar ik heb in ieder geval in korte tijd mijn netwerk kunnen verbreden, en bij GoedeWaar.nl werden mijn eigen initiatieven gewaardeerd. Zo zijn ze daar bijvoorbeeld nu ook geïnteresseerd in mijn toevoeging om ook te onderzoeken hoe de duurzaamheidsscore van een bedrijf moet veranderen wanneer het productieproces een jaar later veel duurzamer blijkt te zijn geworden. Vooralsnog heeft het me geen betaalde baan opgeleverd, maar ik mag altijd als vrijwilliger terugkomen.'

■■■ Luuk Heezen

De personificatie van de gewoonheid

Elke week kijken er ruim **vijf miljoen mensen** naar de boeren en hun *quest for love*. Waarom vinden we deze datingshow zo leuk? Drie deskundigen over het enorme kijkcijferkanon *Boer zoekt vrouw*. Anouk Kemper

Natuurlijk is *Boer zoekt vrouw* voornamelijk bedoeld als amusement. De kijker moet vermaakt worden, daar gaat het om. Toch roept het programma ook (wetenschappelijke) vragen op. Om te beginnen: wat maakt het nou interessant om te zien hoe vijf onhandige boeren aan de vrouw komen? Historicus Peter van Dam, die onder andere onderzoek doet rond het thema nationale identiteit, heeft wel een vermoeden. 'In eerste instantie is het programma gewoon goed gemaakt. Er zit een zekere spanning in, er wordt op de juiste momenten *gecut*, dat soort dingen.' Maar dat zijn oppervlakkige redenen voor het succes, meent Van Dam. De BZV-kijker vindt het vooral fijn dat de beelden zo vertrouwd aan doen. 'Men denkt: dit is Nederland zoals het was, dit is de echte poldercultuur. Dat zie je bijvoorbeeld terug in het landschap, "echt Nederlands". Iedereen herkent het. Zelfs als je met de trein van Amsterdam naar Den Haag gaat, ben je meteen omringd door het platteland.' Volgens de historicus scheidt elke gemeenschap een ideaal verleden en past het 'boerenlandschapsgevoel' heel goed bij dat ideaalbeeld van de Nederlanders. Kortom, een soort nostalgie. 'Sommige vrienden zeggen dat ze graag *Boer zoekt vrouw* kijken als ze terug zijn van vakantie, omdat ze zich dan weer echt thuis voelen. Die boeren verwijzen naar een authentieke levensstijl. Onzin natuurlijk, want ze runnen een groot, modern bedrijf. Bovendien is dat hele programma ontstaan omdat boeren moeilijk aan de vrouw komen. Ook modern. Vroeger werd dat ge-

woon in het dorp geregeld.' Opvallend genoeg is Nederland juist een van de meest verstedelijkte landen van Europa. Bovendien kijken stadsmensen meestal neer op het platteland. Waarom wordt er dan toch zo massaal naar *Boer zoekt vrouw* gekeken? 'Nou, dat neerkijken is wel prettig. Aan de ene kant kun je je goed met die "gewone" mensen identificeren, maar aan de andere kant blijven het wel "boeren". Als zij iets heel raars zeggen, kun je je daar dus van distantiëren,' redeneert Van Dam.

BEKENDE NEDERLANDERS

Inderdaad, het blijven 'gewoon boeren'. Maar vanwege het programma zijn het plotsklaps Bekende Nederlanders. Dat is niet niks, weet Maarten Reesink. De televisiedeskundige, werkzaam aan de UvA, onderzocht hoe het de oud-bezoekers van het eerste *Big Brother*-huis verging. 'Binnen een jaar hadden alle deelnemers een *mental breakdown*,' weet Reesink. 'Van straatvrees tot alcoholisme, noem maar op. Bij sommigen

'Het kan een enorme druk op je leggen, je kan eraan onderdoor gaan'

duurde het twee weken, bij anderen is het nog steeds niet over – volgens vrienden.' Er zijn twee elementen die het plotselinge BN'erschap moeilijk maken, zegt de deskundige. Ten eerste gebeurt het van de ene op de andere dag. Terwijl de meeste artiesten langzaam maar zeker bekend worden, zodat zij eraan kunnen wennen. 'En ten tweede: ze zijn zogenaamd als zichzelf

op tv. Gevolg, iedereen denkt ze te kennen. Ze krijgen te maken met afgunst. Zo werd Sabine van *Big Brother* ineens het matras van Tilburg genoemd. Nou, dat zou je maar zijn. Iedereen heeft een mening over je en je kunt daar niks tegenover stellen, zoals goed kunnen zingen of acteren. Deze mensen zijn slechts beroemd omdat ze op tv zijn en niet vanwege een bepaald talent.' Reesink hoopt daarom dat de boeren begeleiding krijgen of een nummer kunnen bellen als ze het moeilijk hebben. 'Want het kan een enorme druk op je leggen, je kan eraan onderdoor gaan.' Hoe de boeren zullen reageren als de hype voorbij is, kan hij niet goed inschatten. 'Die boeren lijken me over het algemeen geen types die zich veel van de buitenwereld aantrekken.'

SPRUITJES

Dat komt ook een beetje terug in hun eetpatroon. Wat de boeren elke avond op tafel zetten, komt de Hollandse kijker maar al te bekend voor: gewoon de ouderwetse aardappelen, vlees en groenten. Typischer kan haast niet. Amely Verreijen, voedingsdeskundige en HvA-docente, vermoedt dat heel veel Nederlanders zo eten. 'Al wordt het wel steeds vaker afgewisseld met rijst en pasta.' Desalniettemin is 'AVG' een prima eetpatroon. 'Zolang je maar niet te veel vet vlees eet. Worst bijvoorbeeld.' Verreijen heeft het idee dat de boeren best gevarieerde voeding binnenkrijgen, omdat ze qua groente en fruit met de seizoenen mee-eten. Ook het ontbijt ziet er goed uit, met volkorenbrood en allerlei soorten beleg. 'Ze dekken echt de tafel, dat vind ik heel leuk om te zien. Eetmomen-

ten zijn sowieso heel belangrijk in de boerencultuur, denk ik. Het bepaalt het ritme van de dag. Eerst de koeien melken, dan goed ontbijten, enzovoort. Al heeft boer Gijsbert volgens mij een minder vast ritme, ha ha.' In tegenstelling tot wat mensen vaak denken, is het avondeten wel degelijk een gezellig moment voor boeren, in plaats van hap, slik, weg, aldus Verreijen: 'Het hele gezin komt dan bij elkaar om lekker te eten. Dat is wel echt een belangrijk moment van de dag.' En wederom: zeer herkenbaar voor de kijker.

ONBEDORVEN

In die herkenbaarheid zit 'm precies het succes van het programma, denkt Reesink. '*Boer zoekt vrouw* wekt op briljante wijze de illusie dat die boeren doodnormale, authentieke mensen zijn, ze zijn nog niet bedorven door de consumptiemaatschappij. Het toont een overzichtelijke, gezellige wereld, waar iedereen blank is en niemand ooit van een kredietcrisis heeft gehoord.

'Ze zijn nog niet bedorven door de consumptiemaatschappij'

Het Nederland van de jaren vijftig, zeg maar.' Daarbij noemt Reesink de boeren de personificatie van de gewoonheid. Historicus Peter van Dam beaamt dat in zekere zin, al ziet hij wel een paradox. 'Enerzijds is het platteland oorspronkelijk en zijn de kandidaten erg herkenbaar. Anderzijds is het ons vreemd: die norske, onhandige boeren zijn nét iets anders dan wij.' ■■

‘Spannend’

Lotte van der Horst (23), eerstejaars leraar maatschappijleer aan de HvA ‘Ik weet nooit wanneer het precies op tv is, maar als ik erlangsap blijf ik wel kijken. Vooral omdat ik benieuwd ben wie er naar huis moet. Dat heb ik altijd. Ook bij *Holland’s Next Top Model*. Of ik het nu van begin af aan gevolgd heb of niet: ik moet weten wie er uit wordt gestuurd. *Boer zoekt vrouw* is verder gewoon spannend. Je ziet die boeren een vrouw uitzoeken en een beetje flirten. Het is leuk om “stiekem” mee te kijken. Zelf vind ik boer Frank de leukste, die met die bruine krulletjes. Hij heeft wel een lief hoofd. Dat het zo’n succes is komt waarschijnlijk doordat het allemaal zulke normale mensen zijn. Je kunt ze echt liefde.’

‘Aandoenlijk’

Floor Engelbertink (23), masterstudent International Public Law aan de UvA ‘*Boer zoekt vrouw* is echt ouderwetse gezelligheid. Het doet me een beetje denken aan mijn oma, die komt Twente en daar geldt ook echt het principe: wat de boer niet kent, dat eet-ie niet. Nee, ik lach de boeren niet uit. Ik vind ze juist aandoenlijk, al klinkt dat ook weer zo kleinerend. De boeren zijn nu iets minder dan in het vorige seizoen. Toen waren twee boeren heel verliefd, dat was heel leuk om naar te kijken. Schattig. Nu is dat nog niet zo. Eerst was Frank wel mijn favoriete boer, maar die ging laatst een stadsmeisje afzeiken omdat ze vegetariër is. Nu vind ik Gijsbert leuker, hij is wel gewoon relaxt. Twee andere boeren, Marcel en Richard, zijn een beetje raar. Heel typische mensen.’

‘Uitgemolken’

Marijn Laas (24), eerstejaars van de verkorte bachelor orthopedagogiek aan de UvA ‘Ik kijk het niet zo heel vaak, maar af en toe wil ik weten wat er gaat gebeuren en wat die boeren zeggen. Je wordt toch nieuwsgierig door alle media-aandacht. Het gehele concept is inmiddels wel een beetje uitgemolken. Hoeveel seizoenen zijn er nu wel niet? Waarschijnlijk is het vooral leuk voor een ouder publiek, ik weet niet precies waarom. In feite is het idee heel simpel: een boer is op zoek naar een vrouw. Nu zit er trouwens ook een boerin in. Maar met alleen maar vrouwelijke boeren zou het programma niet werken. Boeren worden toch vaker geassocieerd met mannen. Het is grappig om te zien hoe bot ze soms zijn en dat ze zich geen houding weten te geven. Nee, dat is geen leedvermaak. Dat stuntelige heeft gewoon iets.’

‘Irritant’

Odiel Evenhuis (22), vierdejaars student geschiedenis aan de UvA ‘Ik vind het een verschrikkelijk programma en dat komt vooral door Yvon Jaspers. Ja, ik heb een oprechte hekel aan haar. Ook als zij *Boer zoekt vrouw* niet zou presenteren, zou ik er nog steeds niet naar kijken. Het is heel irritant hoe mensen uit de stad naar dat platteland kijken: “Ah, wat schattig die onbeholpen boertjes. Kijk toch eens hoe ze een stadse vrouw proberen te versieren.” Een soort leedvermaak. En dat kan heel leuk zijn, maar dit is zó gehyped. Volgens mij gaat het niet eens meer om het programma, maar slechts om het kijken zelf. Ik wil gewoon mijn voetbalavond terug op zondag. Lekker *Studio Sport* kijken, zonder dat er eerst een leader van *Boer zoekt vrouw* voorbijkomt. Als het half februari is, ben ik echt blij. Dan is het eindelijk klaar.’

Doodgaan

Na een copieus diner op 4 februari in gebouw Het Sieraad aan de Postjesweg, viel het voltalige damesdispuut A.R.K.T.O.S., (135 leden) opgericht 1917, in slaap. Pardon? In slaap? Een heel dispuut? 'Dat is corpstaal,' zegt abactis en arktosiet Sietske Roorda, in het dagelijks leven student kunstgeschiedenis en journalistiek.

'Als een dispuut in slaap valt betekent dat dat er geen nieuwe leden meer worden aangenomen.' Het dispuut, dat intellectualisme, feminisme, eigenzinnigheid en cultureel engagement hoog in het vaandel draagt, kon niet langer op tegen de 'eenheidsworst' die het Amsterdamsch Studenten Corps volgens sommige A.R.K.T.O.S.-leden tegenwoordig is: voor eigenzinnigheid, originaliteit en literaire avonden is geen belangstelling meer. 'We bestaan nog wel, maar nemen geen nieuwe leden meer aan. Als we over drie jaar besluiten nog steeds geen nieuwe leden meer aan te nemen gaan we "dood" en worden we officieel opgeheven. De zwarte dispuutvaandel gaat dan naar het UvA-archief. Klaar.'

Het laatste A.R.K.T.O.S.-diner ('wat de afkorting betekent is geheim, en bovendien ben ik hetvergeten,' aldus Roorda) werd bijgewoond door illustere leden als actrice Annet Nieuwenhuyzen, *Journal*-verslaggeefster Dominique van der Heyde en *De Groene Amsterdammer*-hoofdredacteur Xandra Schutte.

'De oudere generatie in pak met A.R.K.T.O.S.-stropdas, de jongere generatie in feestjurkjes. Het was een heer-lij-ke avond met op het menu Schotse zalm, entrecôte en een hazelnoottaartje met chocolade-ijs.' En nu maar hopen dat de dames niet 'doodgaan'. 'We blijven in elk geval vriendinnen.' (DW)

Master of Latin American Studies

- ▶ Multi-disciplinary study of 15 months including three months fieldwork in Latin America
- ▶ Information days, March 4 and May 13, 15.30 hours, at

Centre for Latin American Research and Documentation

Keizersgracht 395-397

1016 EK Amsterdam

www.cedla.uva.nl

EEN ZOMER STUDEREN IN HET BUITENLAND?

Meld je aan voor één van de zomerprogramma's van Bureau Internationale Studentenzaken! BIS heeft bij een selectie van haar partneruniversiteiten een aantal plekken gereserveerd voor een zomerprogramma. Je hoeft voor deze plekken geen collegegeld te betalen. Alleen de kosten voor reis, verblijf en soms een visum zijn voor rekening van de deelnemers. Zo kan je deze zomer studeren aan Yonsei University en Korea University in Korea, University of Toronto in Canada, Hunter College in Amerika en aan de University of Nottingham Ningbo in China. De deadline voor aanmelding is 1 maart 2011. Kijk voor meer informatie over de inhoud van het programma en de voorwaarden op www.uva.nl/internationaal

WORKSHOPS & TRAININGEN FEBRUARI 2011

SOLLICITATIEGESPREK - 15 FEBRUARI 09.30 - 13.00 UUR

Het voorbereiden van een selectiegesprek vergroot de kans op een succesvolle sollicitatie. In deze workshop besteden we aandacht aan de gang van zaken rondom het gesprek en gaan we in op de structuur van het gesprek. We oefenen met het beantwoorden van veelgestelde vragen en brengen tips over de omgang met lastige vragen in de praktijk.

PLAN JE STUDIE - 17 FEBRUARI 09.30 - 13.00 UUR

In deze workshop proberen we te achterhalen op welke punten je planning zo verbeterd kan worden dat het voor jou een praktisch hulpmiddel wordt, dat voldoende houvast biedt, maar geen doel op zich meer is.

Meer informatie over deze bijeenkomsten en inschrijven via:

www.uva.nl/trainingscentrum

DOE EENS GEK VOOR EEN ANDER

**JAN-JAAP
VAN DER WAL**

**BELIEVER VAN
HET EERSTE UUR**

**JARROD FRANCISCO
INITIATIEFNER
DE GEKSTE DAG**

De Gekste Dag is een positieve manier om geld in te zamelen. We gaan niet zitten sippen, we gaan lachen voor het goede doel! Tijdens de hele maand maart worden er door het hele land gekke en grappige acties georganiseerd. Bekende en onbekende Nederlanders kunnen meedoen met hun zelf verzonden gekte.

De opbrengst gaat naar het Jeugd-cultuurfonds, het Jeugdsportfonds, het Alzheimerfonds en het Nationaal Ouderenfonds. Die eerste twee willen zorgen dat 300.000 kinderen uit arme gezinnen straks ook op voetbal of op muziekles kunnen. En de laatste twee gaan

er alles aan doen om 100.000 bejaarden uit hun isolement te halen. Allemaal dankzij jullie gekke acties en maffe initiatieven. De eerste acties staan al op degekstedag.nl

Op 28 maart halen we de buit lachend binnen: De Gekste Dag komt met een 3 uur durende liveshow vanuit Paradiso, uitgezonden op Ned 3 door de VARA & BNN. Een hilarische avond, gepresenteerd door komische duo's, vol grappige filmpjes en optredens. Dus verzin snel iets mafs, meligs of meeslepends. Mobiliseer je faculteit, dispuut, vakgroep of sportclub en schrijf je in.

**STUDENTENHUMOR GEZOCHT!
MELD JE AAN.**

DEGEKSTEDAG.NL

Intiem met De Denker

Een beroemd beeld werd gestolen en verminkt. Metaalrestaurator Tonny Beentjes zorgde dat **De Denker** nu weer te bewonderen is alsof er nooit iets mee is gebeurd. Al blijft De Denker volgens zijn behandelaar 'een gehavend persoon'. Floor Boon

Zo ziet het brons van De Denker eruit.' Tonny Beentjes, metaalrestaurator en vakdocent aan de master conservering en restauratie van cultureel erfgoed, pakt voorzichtig een stukje metaal uit een kast en legt het voor zich op tafel. Het is afkomstig van De Denker, een bronzen beeld van de Franse beeldhouwer Auguste Rodin. Het beeld werd in 2007 ontvreemd uit de beeldentuin van het museum Singer Laren. Twee dagen later werd het teruggevonden, totaal toetakeld. Beentjes was hoofd van het team dat de opdracht kreeg het beeld te restaureren. Samen met twee studenten, Rozemarijn van der Molen en Tamar Davidowitz, maakte hij het beeld, dat een deel van een been miste en met een slijptol was verminkt, weer als nieuw. Hoewel, niet echt nieuw. *Beentjes*: 'Je kunt het vergelijken met een verminkt iemand. Daar kan je met schmink best iets moois van maken, maar het blijft een gehavend persoon. Zo is het met De Denker ook. Als kunsthistorisch object heeft hij aan waarde ingeboet – al zie je dat als leek niet.' Het beeld werd gestolen vanwege het koper dat erin is verwerkt, al verwacht Beentjes dat het de dieven niet meer dan 350 euro heeft opgeleverd. 'Het waren behoorlijk domme dieven. Niet alleen hebben ze een routeplanner op de plaats delict achtergelaten die de politie regel-

recht naar hun huis leidde, ook dachten ze dat het beeld wel verkocht zou kunnen worden als ze Rodins signatuur eruit zouden slopen. Alsof niemand het dan meer zou herkennen.'

Na de diefstal ging het Singer Museum lang in beraad. Het restauratieproject zou ruim anderhalve ton kosten, en zou het wel lukken het beeld op een mooie manier te restaureren? Uiteindelijk werd het project aan de UvA toevertrouwd, mede vanwege de academische bemoeienis die het daardoor zou krijgen. Op deze manier konden ook studenten van het project leren.

In januari 2009 begon de restauratie in het atelier waar niet alleen de master is gevestigd, maar ook restauratoren van het Rijksmuseum en onderzoekers van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed werken. Pal naast het Zuiderbad is een splinternieuw gebouw geplaatst achter een oude gevel. Het is zo ontworpen dat er geen direct zonlicht binnenkomt, enkel stabiel noorderlicht, en het is voorzien van de meest geavanceerde apparatuur.

Verschrikkelijk om te zien was het, recapituleert Beentjes, toen het beeld in het atelier werd binnengebracht. 'Het leek op een bruit mishandeld en weggedoken mensfiguur zonder been. Hoewel ik het vroeger nooit zo'n spannend beeld vond, nam mijn interesse en spanning toe naarmate ik er meer mee werkte.

Je wordt als het ware intiem met zo'n beeld als je er dag in dag uit mee bezig bent.'

Tamar Davidowitz, nu restaurator-in-opleiding, was wat minder emotioneel na die eerste ontmoeting. 'Het hoort bij het vak. Dat moet je van je afzetten.' Samen met Beentjes ging ze nog voor de restauratie echt begon op onderzoek uit in Parijs. *Davidowitz*: 'In het atelier van Rodin, dat onderdeel is van het Musée Rodin, hoopten we nog originele gipsmodellen te vinden.' *Beentjes*: 'Het was echt zoeken naar een speld in een hooiberg, maar het is gelukt. Van heel weinig objecten kun je de originelen nog terugvinden, maar

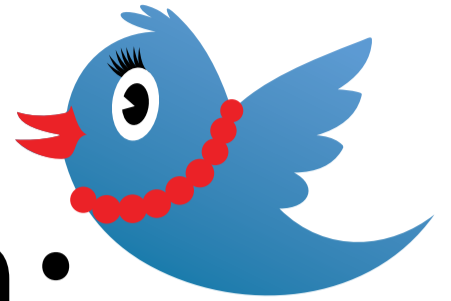
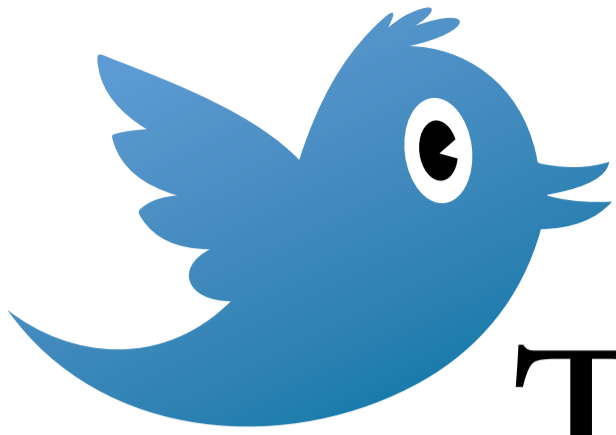
Rodin was trots op zijn werk. Hij wilde er waarschijnlijk geen afstand van doen.' Met de nieuwste technieken werd de restauratie uiteindelijk voltooid. Met behulp van een 3D-scan berekende de computer hoe de missende delen er precies uit moesten zien, zodat een 3D-printer er direct heel nauwkeurige kunststof modellen van maakte. 'Een basisregel van restauratie is dat je niks mag toevoegen aan een object en dat iedere handeling omkeerbaar moet zijn, maar deze technieken zorgen dat de gerestaureerde delen van De Denker nu

misschien wel technisch nauwkeuriger zijn dan daarvoor.'

Het restauratieproject kreeg veel publiciteit en werd op de voet gevolgd door een begeleidingscommissie en een filmmaker, die het proces vastlegde. *Beentjes*: 'Voor ons vak is die bekendheid heel goed. Nu krijgen mensen echt een inkijkje in ons werk dat normaal alleen maar achter de schermen plaatsvindt.' Het beeld staat nu weer in het Singer en werd daar feestelijk verwelkomd. Alleen het stukje van De Denker dat Beentjes nog in bezit heeft, moet nog terug. ■

Tonny Beentjes / foto Paul Kramer

Twitteren: zinloos gekwetter of kans op een professioneel netwerk?

Digitaal netwerken. Via LinkedIn, [Twitter](#) of Facebook jezelf van je beste kant laten zien en een professioneel netwerk opbouwen. Maar wat levert al dit digitale gekwetter nu echt op? [Robert Buzink](#) (1979) – masterstudent journalistiek en media (UvA) én journalist en webadviseur bij *de Volkskrant* – geeft het antwoord. Elisa van Rooij / illustraties Bas Kocken

Facebook, LinkedIn en Twitter zijn nu de populairste *social media* onder studenten. Welk medium levert de digi-netwerker nu het meeste op?

Robert Buzink (1979), masterstudent journalistiek en media (UvA) en journalist en webadviseur bij *de Volkskrant*: 'Twitter heeft echt de toekomst. Het is een zeer open en laagdrempelig medium. Bijna niemand schernt zijn tweets af. Je kunt dan ook gemakkelijk in gesprek gaan met de "juiste" mensen in het beroepsveld waarin je graag zou willen werken. Daarnaast is het een veel actiever medium dan LinkedIn. Je moet LinkedIn meer zien als een digitaal cv. Hoewel het zeker uitnodigingen voor sollicitaties kan opleveren, is het een veel statischer en beperkter medium dan Twitter. Op Twitter vindt echte interactie plaats en uitwisseling van kennis en ideeën, waardoor je veel meer je persoonlijkheid kunt tonen.'

Wat levert Twitter studenten op, behalve de juiste connecties? Als je iemand volgt, ben je natuurlijk nog niet binnen bij een bedrijf. 'Nee, dat klopt. Maar je moet Twitter of LinkedIn ook niet zien als middel om eventjes een baan te regelen. Toch kan het zeker handig zijn voor studenten en starters op de arbeidsmarkt. Zo kun je heel gemakkelijk ideeën uitwisselen met behulp van Twitter. Door veel vakgenoten in je netwerk op te nemen, blijf je goed

op de hoogte van de actualiteit. Dit doe ik zelf ook. Zo wissel ik regelmatig via Twitter artikelen uit op het gebied van nieuwe media, mijn portefeuille bij *de Volkskrant*. Op deze manier kun je snel relevante informatie verzamelen, zonder dat je allerlei sites of nieuwsbrieven uitgebreid moet doorspitten op relevante artikelen. Twitter dient dan ook als een soort nieuwsfilter.'

Voor welke sectoren is Twitter vooral handig? 'Het wordt professioneel nu veel gebruikt in de journalistiek, communicatiesector

'Binnen een kwartier heb je een ooggetuige'

en nieuwe media. Daar waar een snelle nieuwsgaring en -verspreiding erg belangrijk is. Als er nu iets nieuwswaardigs gebeurt, bijvoorbeeld een bommelding op een treinstation, kun je als journalist meteen een oproepje op Twitter plaatsen voor ooggetuigen. Daar waar het eerst twee uur duurde om een correspondent ter plaatse te krijgen, heb je nu binnen een kwartier al een getuige. En dat is een grote winst in de journalistiek, met name voor nieuws op het internet. Wil

je als eerste met een verhaal komen, dan moet je razendsnel zijn.'

Oké, dan heb je een Twitter-account. Wat moet je posten om een groot netwerk met followers op te bouwen?

'Wil je succesvol zijn, dan is het belangrijk dat je jezelf een herkenbaar gezicht geeft. Wil je veel followers krijgen, dan moet je zorgen dat je als leuke, interessante persoonlijkheid wordt gezien. Vaak werkt het als je kleine persoonlijke dingen over jezelf prijsgeeft via Twitter. Zo kunnen mensen het al een interessant detail

vinden om te weten waarmee je 's ochtends ontbijt. Al stuur je een foto op van je broodje pindakaas, dan kan dit al reacties of followers opleveren. Met name het persoonlijke detail lijkt erg op Twitter erg te worden gewaardeerd.'

Wordt Twitter hiermee niet een platform puur voor zelfverheerlijking, waarop je alleen maar wat foto's en onliners verspreidt om 'leuk' te worden gevonden?

'Nee, zeker niet. Het probleem zit hem juist in het begrip "alleen maar". Wil je succesvol zijn op Twitter, dan moet je erg gedisciplineerd zijn. Met een kwartiertje per dag red je het niet. Zo zijn er zo'n twee miljoen twitteraars in Neder-

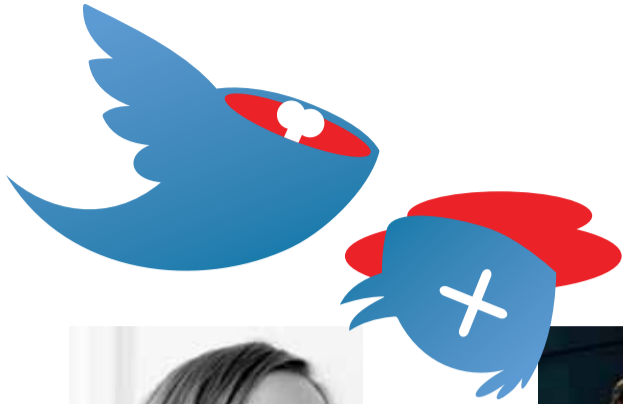
land, maar slechts een klein deel daarvan post regelmatig tweets [zie kader]. Wil je dus interessant blijven voor je followers, dan moet je overdag alle nieuwe tweets bijhouden en hierop reageren, ofwel retweeten. Je moet het gesprek gaande houden

en steeds iets nieuws te melden hebben. Doe je dit niet, dan kunnen interessante contacten je met één klik van de muis ontfollowen. Maar als je het slim aanpakt, dan kun je van alles bereiken. Zo heeft Erwin Blom, journalist en specialist op het gebied van de social media, aange- toond dat je als schrijver ook zonder uitgever kunt. Je kunt via een groot publiek

Wil je succesvol zijn op Twitter, dan moet je erg gedisciplineerd zijn

als dat van Twitter de juiste contacten vinden om eigen projecten te bekostigen. Dit heet crowdfunding. Heb je als student dus maar weinig contacten en grootse ideeën, dan kan Twitter zeker uitkomst bieden. Maar dan moet je wel je publiek weten te boeien en ze emotioneel aan je zien te binden.' ■■■

Avatar:
silvertje
Twittergids UvA top 100:
positie 3
Aantal followers:
2.032
Naam:
Anne Helmond (31),
promovenda & docent
mediastudies UvA

Eerste tweet?

'Die plaatste ik op 18 augustus 2007 tijdens mijn werk op Lowlands. Ik werkte toen als freelance fotografe bij de VPRO, bij 3 voor 12. Samen met mijn collega's gebruikte ik Twitter voor de onderlinge communicatie op het festival. Als vervanger voor msn en sms. Je wist zo precies wie bij welk podium stond en wat er precies gebeurde.'

Twitter: kans op een professioneel netwerk?
'Jazeker. Ik weet regelmatig klussen als freelancer binnen te halen. Dan word ik gevraagd voor lezingen of als fotografe ingezet. Als je actief bent op Twitter weten je followers precies wie je bent en wat je bezighoudt op je werk. Ze weten dan waar ze jouw kwaliteiten het beste kunnen inzetten.'

Twitter je ook gebeurtenissen uit je privé-leven?
'Ja, als ik zaterdagavond met vrienden in de kroeg zit, kunnen mijn studenten dat ook lezen op Twitter. Ik heb bewust gekozen om mijn werk en privé niet gescheiden te houden. Een docent is toch ook een mens? Bovendien bepaal je zelf wat je wel en niet over je privéleven wilt delen.'

Geeft het een goed gevoel om door 2000 mensen gevolgd te worden?
'Natuurlijk is het leuk als mensen je interessant vinden en willen volgen. Maar het is vooral erg handig: je kunt je followers gebruiken als vraagbaak. Je kunt dan een vraag crowdsourcen, ofwel aan een grote groep stellen. En hoe groter je netwerk is, des te groter de kans dat er experts bij zitten die je vraag kunnen beantwoorden. De keerzijde van veel followers is wel dat je je erg bewust wordt van wat je post. Je denkt wel even na, voordat je weer op "tweet" klikt.'

Avatar:
JelleMenges
Twittergids UvA top 100:
positie 12
Aantal followers:
757
Naam:
Jelle Menges, (22),
voorzitter Jonge
Socialisten van de PvdA en
student algemene econo-
mie UvA

Eerste tweet?

'Eind 2009 ben ik met twitteren begonnen. Ik was toen net vicevoorzitter geworden bij de Jonge Socialisten. Nu ben ik er echt verslaafd aan geraakt.'

Waarvoor gebruik je Twitter?
'Om leden op de hoogte te brengen van alles wat ik als voorzitter doe, om het laatste nieuws bij te houden en om frustraties te uiten – zoals de zoveelste keer dat de trein niet rijdt. Ook is Twitter een ideaal middel om korte statements te posten, die de pers kan oppikken. In december 2010 hebben we gepost: "Brekend: Voorzitter Jelle Menges onthult geheim gevonden document PVV". Dit werd meteen opgepikt door de media. Onze website was slecht te bereiken door grote drukte. Toen duidelijk werd dat het om een grap ging, een sinterklaasgedicht, werd er overal op het web al over gesproken. Een persbericht is in zulke gevallen niet meer nodig. Maar ook campagneleuzen, zoals "Reken af met rechts, voordat rechts met jou afreken", doen het vaak goed op Twitter. Dergelijke tweets brengen je boodschap in één kernzin over. En dat is toch wat je wilt bereiken als voorzitter.'

De 12e positie in de Twittergids UvA top 100. Goed gevoel?
'Natuurlijk streelt het je ijdelheid. Ik denk dat dat voor iedere twitteraar geldt. Toch is het als voorzitter van de Jonge Socialisten vooral fijn dat je boodschap niet aan dovemansoren is gericht.'

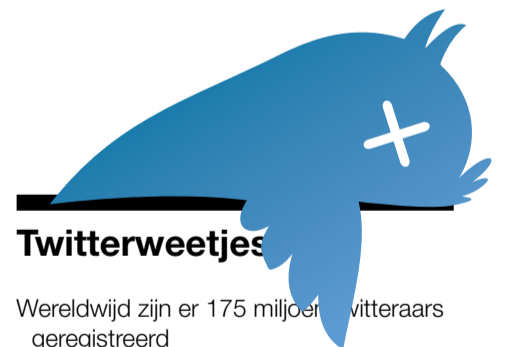
Avatar:
cvdb
Twittergids UvA top 100:
positie 14
Aantal followers:
623
Naam:
Charlotte van den Berg
(26), editor bij Theater
Instituut Nederland, free-
lance journalist, student
taalwetenschap UvA

Eerste tweet?

'Ik heb via Twitter afgelopen week te horen gekregen dat ik al 1000 dagen twitter, dus vanaf mei 2008. Het was echter geen vrijwillige keuze. Voor een opdracht aan de School voor Journalistiek in Utrecht moest ik uitzoeken wat Twitter nu precies was.'

En wat is het grootste voordeel van Twitter?
'Dat is toch wel de laagdrempeligheid waarmee je andere mensen kunt volgen en ze vrijblijvend kunt benaderen met een vraag. Zo moest ik voor een onderzoek in contact komen met mensen uit Zuid-Afrika. Doordat veel mensen hun tweets niet afschermen, kon ik gemakkelijk in gesprek komen met iemand uit deze doelgroep. Je kunt via Twitter screenen op profiel en vervolgens iedereen aanspreken. Vaak krijg je dan wel een reactie. Wil je iemand echter via e-mail benaderen, dan moet je toch eerst een (geldend!) mailadres ergens op het web kunnen vinden.'

Twitter: kans op een professioneel netwerk?
'Dat kan, maar dat is voor mij zeker niet het hoofddoel. Het is eerder een leuke bijkomstigheid. Dat ik nu zoveel followers heb, komt volgens mij vooral doordat ik al lang op Twitter zit. Maar natuurlijk gebruik ik Twitter ook om eigen artikelen onder de aandacht te brengen en nieuwe ideeën op te doen via collega's.'

Twitterweetjes

Wereldwijd zijn er 175 miljoen twitteraars geregistreerd

Per dag worden er 95 miljoen tweets wereldwijd verstuurd

Er zijn ongeveer 2 miljoen Nederlandstalige Twitteraccounts

Hiervan zijn er ongeveer 314.000 accounts actief (meerdere tweets per maand)

De gemiddelde Nederlandse twitteraar is 26 jaar oud

Bronnen: www.twitter.com (cijfers september 2010)
Onderzoek Twirus (onderzoek oktober 2010, gepubliceerd in november)

Beurs van Hendrick de Keyser, binnenplaats gezien vanaf de Damzijde naar de Rokinzijde / prent Collectie Stadsarchief Amsterdam

Illegaal handelen in 17e-eeuws Amsterdam

De structuur van de **moderne aandelenhandel** is in de zeventiende eeuw ontstaan in Amsterdam. Een historisch proefschrift verschaft inzicht in de ontwikkeling van **de Amsterdamse markt ten tijde van de VOC**. Floor Boon

Denk aandelenhandel en er verschijnt spontaan een beeld in je hoofd van driftige en deftige mannen in pak à la Gordon Gekko die, scheldend door hun mobieltjes, Wall Street afstruinen. Toch was het niet in New York, noch in Londen, maar in zeventiende-eeuws Amsterdam dat de moderne beurshandel zoals we die nu kennen ontstond. De Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) was niet het eerste bedrijf dat aandelen uitgaf, maar wel het eerste bedrijf dat lang genoeg bestond – tweehonderd jaar – om het verhandelen van die aandelen noodzakelijk te maken. Welke investeerder wil zijn geld immers twee eeuwen vastzetten? Daarnaast waren er behoorlijk wat mensen die in 1602 besloten te investeren in de Amsterdamse Kamer van de VOC. Met 1143 aandeelbezitters was handeldrijven in de Beurs, in de openlucht of in de kof-

fiehuizen en herbergen van de Kalverstraat een makkie. Dat betoogt historicus en econoom Lodewijk Petram in zijn proefschrift *The World's First Stock Exchange: How the Amsterdam Market for Dutch East India Company Shares Became a Modern Securities Market, 1602-1700* waarop hij vrijdag 28 januari promoveerde. Petram schetst het beeld van een floreerende markt in de eerste decennia van de zeventiende eeuw. Waarom de markt in korte tijd zo complex werd, is volgens Petram moeilijk te zeggen. 'Mijn indruk, maar dat is een beetje speculatie, is dat de aanwezigheid van veel Portugese joden in die tijd daaraan heeft bijgedragen. Zij participeerden met een andere houding in de markt. In tegenstelling tot de christenen, die meer voor de langetermijnwinst gingen, handelden de Portugese joden wat agressiever, meer gericht op snelle winst.

Juist de diversiteit in handelaren maakte snelle groei van de markt mogelijk.' Een van de opvallendste ontdekkingen van Petram is dat handelaren in Amsterdam al in de zeventiende eeuw gebruik maakten van *repurchase agreement*, in de volksmond *repo* genoemd, een soort particulier leensysteem waarbij een handelaar een aandeel kon kopen met leengeld, door dat aandeel fysiek in onderpand van een rijke koopman te geven. Deze financiële constructie wordt tegenwoordig veel gebruikt en is vooral bekend doordat de beruchte private investeringsbank Lehman Brothers er in 2008 aan ten onder ging.

Als iemand zich niet aan de ongeschreven regels hield, werd hij eruit geknikkerd

Ook werden er al gauw andere derivaten, afgeleide financiële instrumenten, ontwikkeld om handel op verschillende niveaus mogelijk te maken. Petram: 'VOC-aandelen waren ongelooflijk duur. Een standaardaandeel kostte vanaf de jaren 1640 meer dan twaalfduizend gulden.' Om ook minder rijke handelaren te laten participeren, werd de handel in termijncontracten, contracten waarin werd afgesproken een bepaald aandeel op een bepaald tijdstip voor een vooraf vastgesteld bedrag te

verkopen, al gauw populair. Op de afwikkelingsdatum verrekenden de handelaars het prijsverschil tussen de contractprijs en de marktprijs; zo hoefde de koper niet de volledige koopprijs van het aandeel op te hoesten.

Opmerkelijk daarbij was dat de aandelen die in dit soort termijncontracten verhandeld werden veelal helemaal niet in het bezit van de verkopers waren. Verkopen in blanco, tegenwoordig *short selling* genoemd, wat in de zeventiende eeuw verboden praktijken alleen plaatsvonden omdat er een juridisch kader bestond, waardoor de grenzen van de wet voor iedereen duidelijk waren. En bovendien doordat het in een gesloten gemeenschap van handelaren gebeurde. 'Hiervoor kwamen uitsluitend handelaren met een goede staat van dienst in de Kalverstraat bijeen. Doordat men elkaar vertrouwde, kon dit type risicovolle transacties plaatsvinden en als iemand zich niet aan de ongeschreven regels hield, werd hij eruit geknikkerd.' Het is interessant te zien dat ook in de huidige beurswereld gewerkt wordt met gesloten systemen. Petram: 'Alles wat jij wil verhandelen gaat via geaccrediteerde tussenpersonen, al is te betwijfelen of de mate waarin er illegaal wordt gehandeld even groot is als vier eeuwen geleden.' ■■

‘De feiten zijn zóó, als we ze willen zien’

UvA-historicus **Piet Blaas** schreef de biografie van **Henk Hoetink**, markant oud-rector magnificus van de UvA, maar ook een breed ontwikkeld wetenschapper en uitgesproken humanist. Luuk Heezen

Henk Hoetink werd in juli 1900 geboren op Sumatra, uit Nederlandse ouders. Na een jaar verhuisde het gezin terug naar Nederland. De jonge Henk bleek een intelligent baasje: op vijftienjarige leeftijd rekende hij in een scherp betoog af met ‘de ondeugdelijkheid van bestaande Godsbewijzen’. En nog voor hij het Stedelijk Gymnasium in Den Haag verliet, deed hij in de schoolkrant het relatieve karakter van geschiedschrijving uit de doeken: ‘Want de feiten heb slechts de beteekenis die wij er aan willen hechten: ze zijn zóó, als we ze willen zien.’

Deze kritische houding is typerend voor Henk Hoetink, als persoon en als wetenschapper. Zo wenste hij zich bij aankomst in Batavia, waar hij van 1929 tot 1933 hoogleraar Romeins recht aan de Rechtshandelschool was, niet te laten inlijven in een van de twee ideologische kampen die in de toenmalige kolonie Nederlands-Indië onder Nederlanders bestond, respectievelijk voor of tegen Indische autonomie. Wel wilde hij iedere opvatting uitgebreid bestuderen en een kans geven, zoals hij het opkomende fascisme in Europa in eerste instantie met wetenschappelijke interesse benaderde. Maar die interesse zou al snel omslaan in verzet.

DETENTIE

Op 30 december 1933 verruilde Hoetink zijn post in Batavia voor een hoogleraar-schap Romeins recht aan de UvA. Eenmaal in Nederland maakte hij zich zorgen om de grote electorale winst van de NSB in 1935: ‘De politieke sfeer is afschuwelijk en de prognose mijns inziens zeer duister. Gebral bij NSB’ers en de zeer talrijke fascistoïde groepen en dan de tallozen die al verder heen zijn dan ze zelf weten; apathie en fatalisme bij de anderen. Het gebrek aan fantasie over wat gebeuren kán en zál, is verbijsterend.’ Ondertussen werd in Duitsland de wetenschap misbruikt om de anti-joodse maatregelen te legitimeren. Hoetink besloot actief lid te worden van het ‘Comité van waakzaamheid van antinationaalsocialistische intellectueelen’ in juni 1936. Als hoogleraar en secretaris van de Amsterdamse rechtenfaculteit orga-

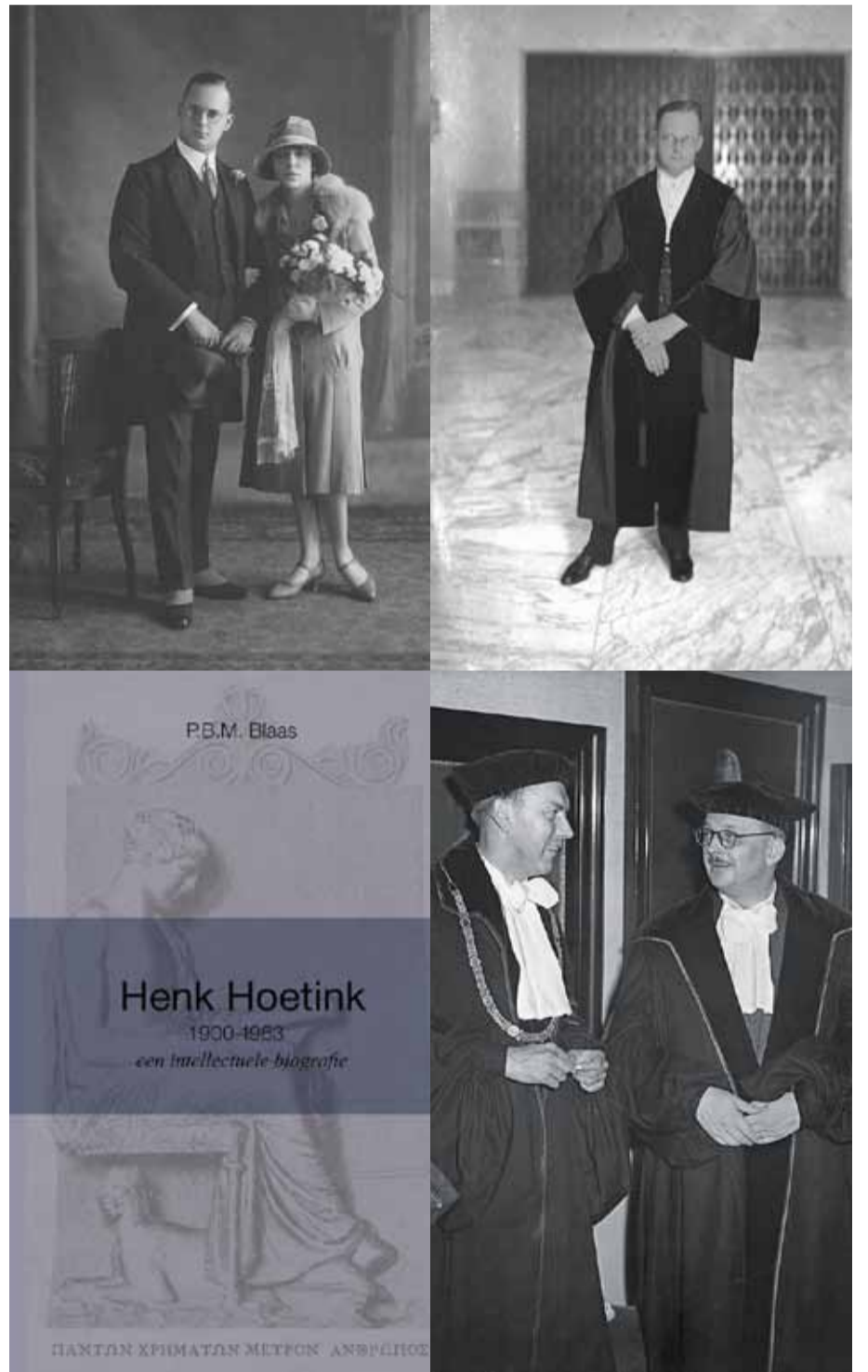
niseerde hij een grote protestactie onder Nederlandse faculteiten. Het duurde na de Duitse inval in mei 1940 niet lang voordat ook het universitaire leven de gevolgen van de bezetting merkte. Joodse hoogleraren werden ontslagen en naarmate de oorlog vorderde werden ook politieke tegenstanders verdreven: Hoetink werd in januari 1942 opgepakt en drie maanden in een detentiekamp in Apeldoorn vastgezet, waar hij naast fysiek geweld een operatie met een aardappelschilmesje moest ondergaan. Na zijn vrijlating dook hij onder, tot de oorlog voorbij was.

RECTOR

Na de verschrikkingen van de oorlog moest de universiteit volgens velen zijn waarde weer bewijzen als een gemeenschap, een van hoogleraren, studenten en oud-studenten, die een sociaal-culturele taak had in de maatschappij. Studentenbelangenvereniging Asva werd opgericht, de eerste alumnaverening zag het licht, evenals de universiteitskrant *Folia Civitatis*. Hoetink kreeg de leiding over de juridische faculteit, maar werd in 1948 tot rector verheven. Gedurende het ene jaar dat hij de functie uitvoerde, speelde de politiek gevoelige benoeming van hoogleraar Jan Barents. Hoewel in eerste instantie historicus Jef Suys voor die positie werd aangedragen, hield de beslissende gemeenteraad dit tegen, vanwege de vermeende communistische sympathieën van Suys. Met een zekere gewetensnood moest Hoetink hiermee instemmen.

ENCYCLOPEDIA

Als persoon kwam Hoetink niet al te beschadigd uit de oorlog; hij bleef naast zijn academische bezigheden ook privé gretig zijn kennis vergroten. Daar profiteerden naast zijn studenten en directe omgeving nog een partij van: al in de oorlog waren voorbereidingen getroffen voor een nieuwe uitgave van de Winkler Prins encyclopedie. Hoetink werd in 1947 hoofdredacteur en kon met zijn onuitputtelijke kennis zijn medeschrijvers tot wanhoop drijven. Maar alles in dienst van de samenleving, want: ‘Cultuur-bezit mag niet in te weinig handen zijn.’ Ook werd Hoetink lid en voorzitter van het Huma-

Henk Hoetink op zijn trouwdag in 1927, na zijn oratie in de hal van de Rechtshogeschool in Batavia in 1929, en bij de rectoraatsoverdracht in 1949: links de nieuwe rector: prof. M. Valkhoff (hoogleraar romaanse taal en letterkunde) met echtgenote

nistisch Verbond. In 1963 overleed Henk Hoetink, op 63-jarige leeftijd. Het leven van Hoetink is boeiend omdat hij tomeloze inzet toonde in alles wat hij deed. Kritisch, nooit genoeg ontwikkeld, en uitgesproken in zijn mening. Voor wie zich interesseert in recht, laat dit boekje zich lezen als een uiterst gedetailleerde reconstructie van Hoetinks gezaghebbende mening. Wie vooral geïnteresseerd is in het persoonlijke leven van Hoetink, of de algemene geschiedenis die onvermijdelijk door de persoonlijke ontwik-

kelingen naar binnen sijpelt, kan gerust de vele uitweidingen en verwijzingen overslaan om nog steeds een interessant verhaal te lezen. Want hoewel de auteur niet beschuldigd kan worden van het schrijven van een overdreven smeuïg verhaal, zijn de gepresenteerde feiten spannend genoeg om gelezen te worden als een avontuurlijke geschiedenis. ■■■

P.B.M. Blaas: *Henk Hoetink (1900-1963) Een intellectuele biografie*, uitgeverij Verloren, Hilversum 2010, 184 pagina's, € 22.

bul

2002

Leon Caren

Leeftijd: 32 (geboren op 26 aug. 1978)

Beroep: Oprichter van het Amsterdamse muziekplatform Subbacultcha! en muzikant. Speelt in de bands Blues Brother Castro en The Moi Non Plus.

Studie: Culturele antropologie en niet-westerse sociologie

Afgestudeerd: 2002

College: 'The Multicultural Riddle. Dat ging over de zogenaamde driehoek van sociale identiteit, bestaande uit religie, etniciteit en nationaliteit. De interactie tussen die drie onderdelen vond ik heel interessant.'

UvA-plek: 'De Oudemanhuispoort. Een mooi gebouw en vooral de doorgang met alle boekverkopers is erg bijzonder.'

Café: 'Ik kwam soms in café de Engelbewaarder, maar ging vooral naar concerten in Paradiso en de Melkweg.'

Afknapper: 'Het vak wereldmuzikanten. We moesten onderzoek doen naar een muziekstroming in een sociaal-culturele context. Ik koos voor de avant-garde noise scene in New York, maar dat mocht niet van mijn docent omdat het vak gericht was op niet-westerse landen. Ik vond dat geen eer doen aan de diversiteit van antropologie.'

Het belang van betrokkenheid

foto Bob Bronshoff

Hij studeerde culturele antropologie en werd muzikant en oprichter van Subbacultcha!: **Leon Caren**. Julie de Graaf

'Hoewel ik het toen al te gek vond om muziek te maken, wist ik op mijn negentiende nog niet dat ik muzikant wilde worden. Ik had ook veel andere interesses, zoals lezen en reizen. Een studie antropologie leek me wel wat. Dat antropologie vooral over andere culturen gaat, is een vooroordeel. Het is eigenlijk sociologie op microniveau: antropologie richt zich op de relatie tussen het individu en de gemeenschap en stelt vragen over waarom mensen doen wat ze doen. Ik leerde veel over de manier waarop mensen hun sociale identiteit vormgeven. Er wordt vaak generaliserend over groepen gepraat, bijvoorbeeld over "de moslims" of "de Koerden". Bij antro-

pologie leer je om die groepen te ontleden en te kijken naar de verschillende onderdelen van iemands sociale identiteit. Op die manier krijg je een veel interessanter en complexer beeld.

Toen ik voor mijn studie naar Amsterdam verhuisde, begonnen mijn huisgenoot en ik de band Blues Brother Castro. Studeren en in een band spelen was een perfecte combinatie; ik had veel vrije tijd die ik aan muziek kon besteden. Antropologie had in die tijd maar heel weinig colleges. Volgens mij hoefde ik maar acht uur per week op de universiteit te zijn. De rest was zelfstudie en dat ging mij best makkelijk af. Ik was geen cum laude-student, maar haalde ook geen zesjes. Voor mijn scriptie had ik een acht min, dat is wel illustratief voor het soort student dat ik was: ik

hikte aan tegen heel goed, maar was het net niet. Misschien dat het anders was geweest als ik wel honderd procent voor mijn studie was gegaan.

Na mijn afstuderen besloot ik geen baan te zoeken, maar mij vol op de muziek te storten. Ik voelde mij meer muzikant dan antropoloog. Om geld te verdienen stond ik twee avonden per week achter de bar, en de rest van de tijd was ik bezig met Blues Brother Castro. Het ging supergoed met de band. We speelden veel, brachten platen uit en gingen op tournee, maar ik kon er niet van leven. Op een gegeven moment was ik mijn bijbaantje zat. Ik vond het zonde dat ik met een universitair diploma biertjes aan het tappen was voor dronken toeristen. Ik had via de band een groot netwerk opgebouwd in de Nederlandse muziekwereld en wilde graag een bijdrage leveren aan de Amsterdamse muzikscene. Onder de naam Subbacultcha! begon ik met het organiseren van avonden waar bands optraden. Het was een groot succes en Subbacultcha!

breidde zich steeds verder uit. Inmiddels organiseren we elke maand concerten en exposities, introduceren we nieuwe bands, geven we een magazine uit en bieden we een lidmaatschap waarmee je gratis naar alle shows kan. Mijn antropologische achtergrond heeft zeker bijgedragen aan het succes van Subbacultcha!. Ik ben altijd bezig geweest met subculturen en de zoektocht naar de essentie van een scene, maar daarnaast heb ik dankzij mijn studie ook ideeën over hoe je mensen zich betrokken laat voelen en hoe belangrijk die betrokkenheid is. Een groot deel van onze leden zijn jonge mensen, vaak studenten, die nog niet zo lang in Amsterdam zijn, maar wel aansluiting zoeken bij een soort beweging. Subbacultcha! vormt een hechte community waarmee ze zich verbonden kunnen voelen en avonden kunnen doorbrengen. ■■■

Het nieuwe album van Blues Brother Castro heet Out on the Beach en verschijnt 4 april. zie ook www.subbacultcha.nl

Een is uit

Warme roze bubbel

Stukafest 2011
diverse locaties

Stukafest 2010. Dat betekende voor mij: een hoge lat. Want de band bestond pas een jaar en het repertoire rammelde nog aan alle kanten. Bovendien had mijn hartgrondige podiumvrees nochtans tot een hoop struikelpartijen en ongeïnspireerde aankondigen ('En het volgende nummer heet...') geleid.

Maar nu dan: Stukafest. En die hoge lat. Dus organiseerden we een dramaturg die met zijn zweep over mijn presentatietechnieken ging. Lijfden we een paar Ramses Shaffy-covers in. Stonden we vier avonden in de week in een tochtig oefenlokaal en gaven we een mild fortuin uit aan matchende outfits (lees: 6 witte Hema-hemden). Ik liet mijn eega een indrukwekkende reclamezuil maken. Een ander bandlid vroeg een contrabassist die we eerder nog in Carré hadden zien spelen, tijdens Stukafest onze gelederen te komen versterken. (Wat hij nog deed ook.) We kochten waxinelichten en wierook. We kochten twee duchtige flessen whisky. We waren er, zagezegd, ontzettend klaar voor.

Het werd dan ook een onvergetelijke avond. Want we hadden de whisky tot integraal onderdeel van ons optreden gedoopt, waardoor mijn podiumvrees al snel spoorloos was en waardoor ik bovendien ook al vroeg behoorlijk beschonken was. Het publiek dat die avond aanschouf was dat overigens net zo goed, en de uren die volgden zich leken af te spelen in een barmhartige roze bubbel van warmte (Stukafest is: met vijftig man op zeven vierkante meter), allesoverheersende genegenheid (Stukafest is: leuke mensen) en – o ja, cultuur – ook al struikelde deze zangeres in kwestie tegen de laatste publieksronde liederlijk tegen de celliste aan, waarbij ze nog een halfslachtig 'mens durf te lezen' raspte.

Nee echt, Stukafest 2010 was onvergetelijk. Niet alleen voor mij persoonlijk, maar ook voor onze hele band en – naar ik heb vernomen – alle andere performers en festivalbezoekers. De editie van 2011 belooft echt minstens zo memorabel te worden. Onder anderen Lucky Fonz III, de Van Dijk Sisters en Thijs van Domburg staan geprogrammeerd. ■■ Fen Verstappen

Stukafest, 23 februari in diverse studentenkamers in Amsterdam, kaartjes voor drie voorstellingen + het afsluitende feest kosten 14 euro en zijn nu te koop tot en met vrijdag 11 februari en van dinsdag 15 t/m zaterdag 19 februari in het Crea Café, Turfdraagsterpad 17

het beste

James Bond

James Henleigh (25)
uitwisselingsstudent Earth Sciences

Tv: 'De serie *Entourage*. Het gaat vooral over hoe jongens hun leven zouden wensen: veel geld verdienen, filmster worden. *The world is your oyster*. Mij trekt vooral het zorgeloze ervan.'

Boek: 'Tolstoj, om zijn ongelooflijke vermogen de essentie van karakters te vangen. In *Oorlog en vrede* komen meer dan 120 personages voor, met wie je je kunt identificeren en meegroeien. Het is ook leerzaam te zien hoe een jongen zich ontwikkelt tot man.'

Film: 'De vroege James Bondfilms, als ik er een moet kiezen: *From Russia With Love*. James Bond, dat is de bereisde, witty man die het vermogen heeft in elke situatie te doen wat gedaan moet worden. Misschien wil ik dat ook wel en ben ik jaloers, ha ha. De beste Bond? Sean Connery, hij is een *tough guy*.'

Hebbeding: 'Sneeuw. Dat doet me denken aan Mount Olympus bij Salt Lake City, waar ik vandaan kom. Een unieke berg waarmee ik ben opgegroeid en die me steeds wanneer ik thuiskom, gelukkig maakt. *My soul is attached to it*.'

Afknapper: 'Als gast hier zeg ik met enige schroom: de stoep niet sneeuwvrij maken. Het is gevaarlijk. Ik vraag me af hoe oudere mensen over straat kunnen. Bij ons is het normaal dat je dit doet.'

Muziek: 'Reggae kan niet goed zijn, want elke song klinkt hetzelfde, zei mijn broer eens. Maar daarom hou ik juist van reggae: je luistert hierdoor eerder naar de boodschap. Uit de lange rij soul- en reggaeartiesten: Peter Tosh, omdat hij radicaler of, beter gezegd, realistischer is. In "Stepping razor" zegt hij: "We willen vrede, maar zit je ons dwars dan sta ik er niet voor in dat het vreedzaam blijft." De wereld wordt beter door naar reggae te luisteren.'

Humor: 'De grappige *smart ass* Jerry Seinfeld, omdat hij van iets saais als het wachten op de bus een hilarische gebeurtenis weet te maken. Hij neemt alledaagse dingen ontzettend serieus. Een dag in zijn leven moet enorm uitputtend zijn.'

Kunst: 'Escher. Ik hou ervan zijn surreële wereld te ontdekken. Op "Waterfall" zie je water omhoog stromen voordat het naar beneden valt, terwijl een vrouw de was ophangt. Grappig dat ik me hier pas realiseerde dat hij Nederlander is.'

Stokje: 'Ik geef het stokje aan docent Earth Sciences Harry Seijmonsbergen, van wie ik het goed vind dat hij studenten ertoe aanzet zelf een antwoord te vinden op zijn vragen.' ■■ Hans van Vinkeveen

eten

Bloedworst

The French café-bistrot
Gerard Douplein 10

Het zijn turbulente tijden, als afstudeerder. Om me heen vallen ze bij bosjes. Die bullen. Het voordeel is dat vrienden die plots een baan hebben kennelijk graag een arme student mee uit eten nemen. Zoals anderen graag een to-do-list bijhouden, heb ik een to-eat-list. Helaas bleken al mijn to-eats op maandag dicht. Behalve The French café-bistrot in De Pijp.

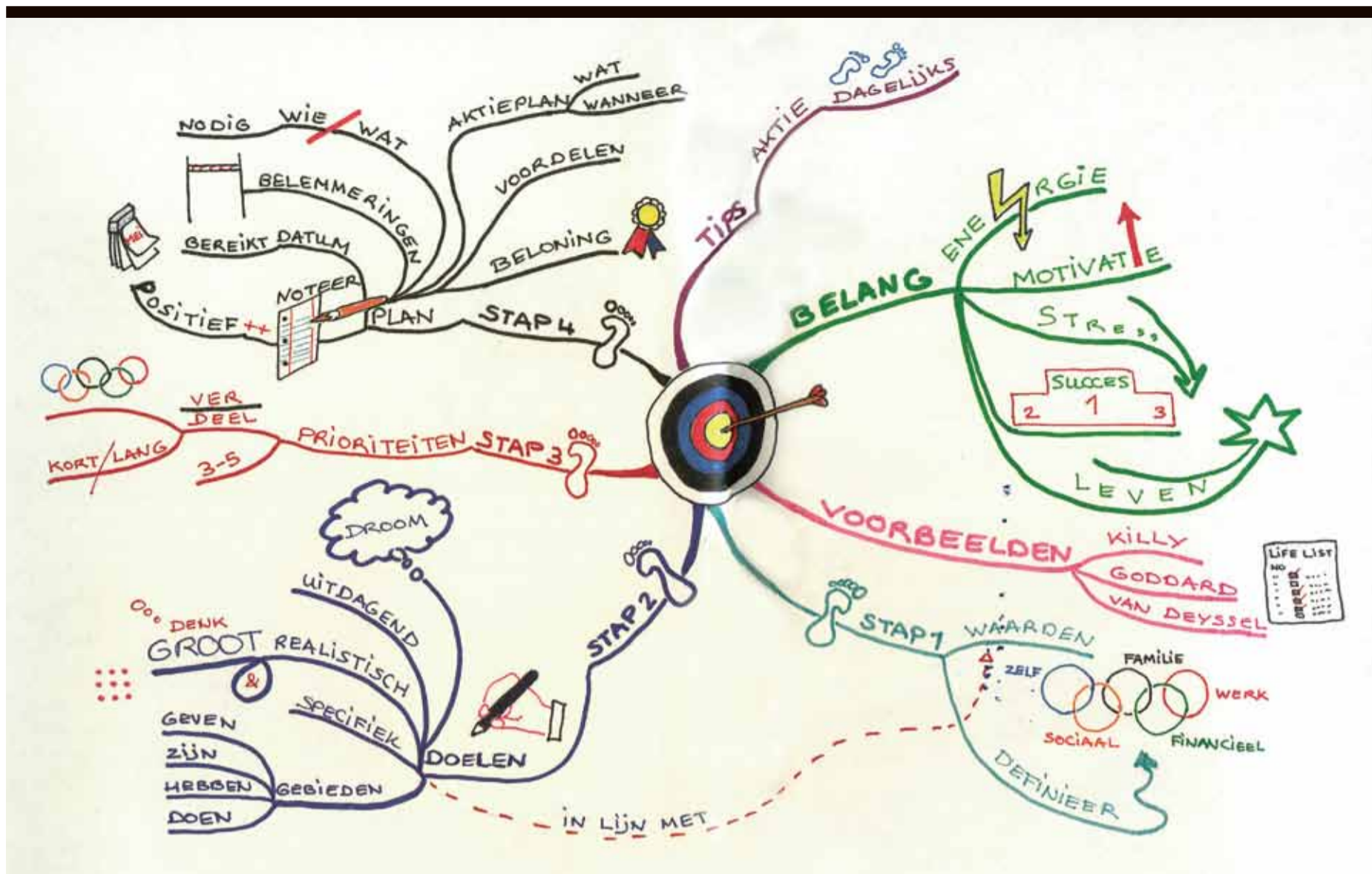
Mijn sponsor voor de avond en ik hebben een voorliefde voor Parijs en de Franse taal, maar of we ook echt dol zijn op de boterige en vlezig keuken konden we niet zeggen. Omdat we dus iets te vieren hadden (een baan), lieten we de wijnkaart voor wat hij was en lieten ons een glas prosecco inschenken. Ook al is dat misschien een *faux-pas* in een Frans restaurant. Al snel kwamen er broodjes op tafel, met een prachtig ambachtelijk ogend botertje. De menukeus was verrassend snel gemaakt, ook omdat er veel vlees op stond, en we zin hadden in vis. Vegetarisch is onmogelijk bij de Fransen.

We begonnen met een vissoep met *fruits de mer*, die met schelp en al in onze kom dreven. Je moet altijd weer wennen aan Franse soepen, ze zijn zo veel romiger dan de vergeten groentesoepen die ik normaal in restaurants neem. En nog steeds hadden we geen zin in wijn, dus lieten we ons een tweede glas prosecco bijschenken, afgewisseld met (vast heel Frans) bubbeltjeswater.

Als hoofdgerecht kozen we beiden voor *coquilles*. Ik kijk überhaupt niet verder op de menukaart als er *coquilles* op staan. Dat kunnen die Fransen wel. Als ik ze grill verdwijnen ze altijd een beetje, terwijl deze drie *coquilles* leken op te zwellen door de saus. Ze werden overigens vergezeld door aardappelpuree en, wat we pas achteraf leerden, stukjes bloedworst. Als ik vooraf had geweten dat er bloedworst bij zat, had ik het niet gekozen, maar gelukkig is mijn Frans slecht genoeg om het over het hoofd te zien. Bloedworst is heel erg lekker bij *coquille*. En smaakt niet naar bloed, noch naar worst. Een Franse verrassing.

Voor we het wisten stonden we eigenlijk al weer buiten, mét een visitekaartje. Het is zo'n restaurant waar de avond vliegt, en je zo subtiel wordt bediend, dat je het bijna niet doorhebt. Dat je zelfs even vergeet dat we vieren dat ik weer een vriendin kwijt ben aan het werkende leven. ■■ Barbara Putman Cramer

Tip: woordenboekje Frans-Nederlands mee
Prijs: twee gerechten voor 25 euro
Leuk: echte Franse koks

Voorbeeld van een mindmap, afkomstig uit het boek *Gebruik je hersens* van Jan-Willem van den Brandhof

Een koolmees als dartpijltje

Je hersencapaciteit beter benutten, efficiënter leren en vier keer sneller leren lezen. Zo'n 160 studenten kwamen naar de 'Train Your Brain'-dag om dat allemaal te leren. En, werkt het echt? Janna Reinsma

Een weekeditie van de *New York Times* bevat meer informatie dan de hoeveelheid waarmee een 17e-eeuwer gedurende zijn hele leven werd geconfronteerd. De omvang van het internet verdubbelt elke acht maanden. Hoe zorgen we dat we niet verpletterd worden onder de informatiela-wine? En hoe kunnen we de informatie niet alleen overleven, maar een goede selectie ervan ook nog eens omzetten in kennis? Jan-Willem van den Brandhof, schrijver van *Gebruik je hersens. Werk slimmer, win tijd* (2007) waarvan elke deelnemer een exemplaar meekrijgt, steekt meteen enthousiast van wal tijdens de uitverkochte Train Your Brain-training die Crea jaarlijks organiseert.

SLIMMER EN SNELLER

Van den Brandhof is van mening dat we vooral 'slimmer, niet harder' moeten werken: 'Ik lees in een weekend 5, 6, 7 boeken. Mijn *target* is dat jullie als jullie naar huis gaan twee keer zo snel lezen, met hetzelfde begrip als nu.' Dat kunnen we bereiken door te *leren* leren – door onszelf nieuwe gewoontes aan te meten,

zoals 'mindmapping' en snellezen. Terwijl Van den Brandhof uitlegt wat een mindmap is, moeten we onze aantekeningen meteen in mindmapvorm maken. De mindmap lijkt wel wat op een stamboom, vol steekwoorden, kleuren, symbolen en tekeningetjes. Door veel met beelden en associaties te werken onthouden we beter wat we opschrijven. Bovendien, zo legt Van den Brandhof uit, wordt de rechterhersenhelft zo meer geactiveerd en veroorzaakt de combinatie van woord en beeld meer verbindingen tussen de linker- en rechterhersenhelft. Het onthouden van en door middel van beelden helpt ook goed als we bij een aantal proefjes woordcombinaties moeten onthouden. De combinatie 'dartboard-koolmees' beklijft pas goed als je de woorden verbindt, bijvoorbeeld door je voor te stellen hoe de koolmees als dartpijltje gebruikt wordt. Hoe creatiever, eigenaardiger en zintuiglijker de associaties, hoe beter. Van den Brandhof leert ons ook de volgorde van de planeten in ons zonnestelsel door er een beeldrijk verhaal bij te vertellen waarin elke planeet een personage vormt. Zelf-

verzekerd daagt hij ons uit de namen van de planeten nu ooit nog te vergeten. 'Dat gaat je nooit meer lukken.'

METRONOOM

Onze leessnelheid ligt met ongeveer 250 woorden per minuut veel lager dan onze denksnelheid van 800 tot 1400 woorden per minuut. Omdat we onze hersens tijdens het lezen niet volop benutten, krijgen we bijgedachten en verslapt de aandacht. Sneller lezen, in denktempo, maakt ons lezen veel efficiënter. Dat oefenen we meteen in de collegezaal met een metronoom. Door oefening kan je op termijn wel zo'n 3 à 4 keer zo snel leren lezen, vertelt Van den Brandhof. Overigens onthouden we de stof nog weer beter als er zachte barokmuziek op de achtergrond meeklinkt, van bijvoorbeeld Bach, Mozart of Beethoven. Daarbij klinken er 60 à 64 tellen per minuut, een ritme dat lijkt op de hartslag, wat rustgevend werkt en onze concentratie verhoogt. Studente notarieel recht Amrita (35) vertelt na afloop: 'Ik vond het heel erg leerzaam. Vooral de leertechnieken zijn fantastisch. Ik heb er heel veel van opgestoken.' Sociologiestudente Selliena (19) hoopt dat het snellezen vruchten afwerpt. 'Voor sommige vakken heb ik heel dikke boeken van soms wel 500 bladzijden. Het scheelt enorm als je daar veel sneller doorheen komt.' En... werkt het na een jaar nog? Wat zou er bekliven van deze training? We vroegen het aan studenten die de dag vorig jaar hebben bijgewoond. Florent

(23, onderwijskunde) vertelt dat hij het semester na de training alleen nog aantekeningen in de vorm van mindmaps maakte. Inmiddels gebruikt hij ze vooral voor het leren van tentamens. 'Ik merk dat informatie voor tentamens veel beter gestructureerd in mijn hoofd zit.' Het mindmappen werkt niet onverdeeld voor iedereen. Marloes (41, wijsbegeerte) heeft tijdens colleges wel een poging gewaagd. 'Maar docenten praten in de praktijk best vaak van de hak op de tak, waardoor ik wat in de knoop kwam met de ruimte voor een onderwerp.' Het snellezen werpt bij velen vruchten af. Florent: 'Ik lees nu veel sneller. Op momenten dat ik goed geconcentreerd ben wel tot 700 woorden per minuut. Dat oefen ik dan ook regelmatig.' Ook Sietse (24, inmiddels afgestudeerd communicatiewetenschapper) kan goed snellezen. 'Maar vaak sta ik er niet bij stil dat ik sneller kan lezen, en gaat het studeren in het oude tempo.' Arjan (25, planologie) is kritisch: 'Tijdens de cursus ervoer ik al dat door het snellezen mijn plezier om te lezen en te filosoferen over nieuwe inzichten sterk afnam.' Over het boek *Gebruik je hersens* zegt hij: 'Dat ligt al een jaar ongelezen op m'n nachtkastje.' Tanja (21, psychologie) heeft het mindmappen veel gebruikt tijdens het leren. Op de vraag of ze zich nog iets opmerkelijks herinnert van de dag, antwoordt ze: 'Van den Brandhof leerde ons een ezelsbruggetje om de volgorde van de planeten in ons zonnestelsel nooit meer te vergeten. Maar dat ben ik vergeten.' ■■■

annonces

Annonces zijn advertenties zonder winst oogmerk, bestemd voor de particuliere aanbieder. Annonces kunnen worden geplaatst in *Folia* en op de website www.folia.nl. Zie voor informatie over het aanbieden en de tarieven www.folia.nl - weekblad - Annonces.

CULTUUR

Blowjob? Wester Harmonie zoekt trompettisten (m/v). Ook andere blazers zijn erg welkom. Hans 06 4053 5099, www.westerharmonie.nl

Zondag naar de kerk?
www.studentenekklesia.nl
11.00 uur - De Rode Hoed
Keizersgracht 102 - Amsterdam

Studentenpastoraat - Bijbelcursus Exodus. Het belangrijkste boek van het Oude Testament gaat over actuele thema's als religieuze identiteit en de spanning tussen vrijheid en verantwoordelijkheid. Op vijf dinsdagavonden wordt ingezoomd op de literaire kracht van dit eeuwenoude meesterwerk. Data: 15 febr. t/m 15 maart (20.00 uur); Locatie: bijzaal Jeruzalemkerk (Jan Maijenstraat 14). Begeleiding Ranfar Kouwijzer en Marjon Visser. Aanmelden en info: ranfar@live.nl

USC SPORT

Actueel cursusaanbod
sportcentrum Universum

• Dans

- Klassieke dans

Start 11 februari. Klassiek ballet is de basis van alle andere vormen van ballet. De bewegingen bestaan uit verbindingen tussen vaste posities, richtingen en lichaamshoudingen die allemaal vaste benamingen hebben. Houding en balans zijn een belangrijk punt. In 10 x 1,5 uur leer je de basispassen en technieken. Cat. I € 35, Cat. II € 52.

- Argentijnse tango

Start 12 februari. Leer deze gepassioneerde dansvorm in 10 lessen. Iedere stap of beweging in tango wordt geïmproviseerd. Om vrij te kunnen improviseren met je partner op de muziek heb je wel een goede connectie met je danspartner nodig, en daar gaat het om in de tango. In de lessen werken we behalve aan het contact ook aan de onderliggende techniek en structuur en een goede lichaamshouding. Elke zaterdag om 14.00 en om 15.30 uur. Studentencursusprijs € 52,50, UvA-medewerkers € 73,50.

• Traditionele yoga

Start 11 februari. Een cursus van 5 lessen. Traditionele yoga wordt gekenmerkt door de nadruk op een aandachtig ervaren van de yogahoudingen. De ademhaling en ontspanning zijn hierin belangrijk. Studentencursusprijs € 17,50, UvA-medewerkers € 30.

Check deze cursussen op www.usc.uva.nl

Sportadvies

Heb je altijd al willen weten hoe je er conditioneel voor staat? Doe dan een sportlabtest in het USC sportlab. De uitgebreide test bestaat uit de Maximaaltest (VO₂max, anaerobe drempel) en de Wingate test (anaerobe capaciteit). De test wordt gevolgd door een deskundig en gericht advies over eventuele trainingsaanpassingen. Studentententprijs uitgebreide sportlabtest € 55,50.

Check ook hiervoor www.usc.uva.nl

VERDIENEN

Gezocht: Wiskunde student voor bijles

Wiskunde C aan leerling 5 VWO in Amsterdam. Tel. 06 4247 7439.

Interviewers gezocht - Het TransAM onderzoek zoekt interviewers die tegen vergoeding (€ 35 per interview) jongeren in Amsterdam interviewen. Ong. 10 uur per week, januari 2011-juli 2011. Voor info bel met Carolien Swier (06 2120 6945) of mail naar info@transamstudie.nl

VRIJWILLIGERSWERK, STAGES, e.d.

Zin om deze zomer mee te gaan naar een vrijwilligersproject in voormalig Joegoslavië? Kom voor meer informatie naar onze voorlichtingsavonden! 11, 15 & 16 februari, 19.30 uur, Rapenburg 100, Leiden. Aanmelden voor avonden via info@wijnhelpendaar.org

Gastdocenten gezocht! Jongeren Milieu Actief is gestart met het project Green Canteen: scholieren gaan actie voeren voor een duurzame schoolkantine. Begeleid jij de school naar een duurzame kantine? Zie <http://www.jma.org/over-jma/vacatures/jongerenambassadeur-green-canteen>

Welkom in mijn Wijk, uitwisseling voor basisscholen, is op zoek naar begeleiders. Kun je omgaan met kinderen uit verschillende culturen? Info: www.welkomin-mijnwijk.nl

WONEN

Iets te verhuizen? Dáár heb ik voor gestudeerd! Alle maten bussen en verhuismannen, vanaf € 45. Wij takelen (touw en blok); tevens interlokaal. Bel Taco: 06 4486 4390; www.vrachttaxi.nl

DIVERSEN

Heb je moeite met het correct uitspreken van het Engels? Neem dan contact op met Justine: native speaker, tweetalig en opgeleid als taalkundige aan de UvA. Ik bied lessen in uitspraak, presentation skills, acteurtrainingen. iosifova@hotmail.com of 06 1616 5875.

Sletten, voortplanting en hersenen: het nieuwe nummer 'Gender gezocht' van interdisciplinair tijdschrift *Blind* (www.ziedaar.nl) staat online.

Adem & Stenwerk - Inzichtgevend Gesprek - Sten & Muziekbeleving voor meer 'lucht', zelfvertrouwen en inspiratie! Gratis kennismaking. www.mariarijnbout.nl; 020 620 9742; toonbeeld.praktijk@zonnet.nl

De Spermabank van het AMC is op zoek naar spermadonoren. Onkosten worden vergoed. Tel. 566 3090, spermabank@amc.uva.nl of www.spermadonoren.nl

STUDENTENSERVICES

Op www.uva.nl/studentenservices staat alle informatie over de afdelingen van Studentenservices - Studentendecanen, Bureau Studentenpsychologen, Loopbaan Advies Centrum, Bureau Internationale Studentenzaken, Trainingscentrum en het Service & Informatiecentrum. Zie ook www.studeren.uva.nl/faq

CREA

het cultureel studentencentrum van UvA & HvA

LEZING

WO 09/02 20.00 uur
Holocaustherdenking: hoe lang nog?

Wereldwijd worden op Holocaust Memorial Day, 27 januari, de slachtoffers herdacht van de Holocaust en andere genociden. Hoe kunnen we de herinnering aan deze gebeurtenissen levend houden? Of moet dat niet? **studenten gratis, € 5,- alle anderen**

DOCUMENTAIRE

DO 10/02 20.00 uur
Weg van de barricaden

Hongerstakingen, gevechten met de ME, bezetting van het Maagdenhuis... Vroeger wilden mensen zich nog inzetten voor hun idealen, lijkt het. De jeugd van tegenwoordig denkt alleen maar aan zichzelf. Of is dat niet zo? **studenten gratis, € 5,- alle anderen**

THEATER, MUZIEK

DO 10/02 20.30 uur
CREA Open Podium

Een afwisselende avond waar singer songwriters, stand up comedians, theatermakers en cabaretiërs laten zien wat ze kunnen aan het altijd enthousiaste publiek. **toegang gratis**

CABARET

VR 11/02, ZA 12/02 20.30 uur
Goedkoop Cabaret

Met op vrijdag Wim van Caelenbergh, Jeroen Bouwhuis en Mattijs Verhallen en op zaterdag o.a. Vincent Geers en Meike Veenhoven. **toegang € 7,-**

THEATER

ZA 12/02, ZO 13/02 20.30 uur
Iemand

Licht en groot als de wereld zijn de zalen, ik wacht totdat er iemand binnenkomt. Ziet u mij? Een fysieke, beeldende theaterproductie door de CREA Mime Productiegroep. **in Perdu, toegang € 7,-, kortingsprijs € 5,-**

LEZING

MA 14/02 20.00 uur
Het tragisch humanisme van Michel Houellebecq

Hoewel Houellebecq een inktzwart wereldbeeld schetst in zijn romans *Elementaire deeltjes* en *Mogelijkheid van een eiland*, laat hij in dat laatste werk onverwacht zien waarom ons eindige leven vol lijden het waard is 'tot de laatste druppel te worden leeggedronken'. **studenten gratis, € 5,- alle anderen**

DOCUMENTAIRE

DI 15/02 20.00 uur
Louis and the Nazis

In het spraakmakende *Louis and the Nazis* bezoekt Louis Theroux neonazi's in Californië. Zoals altijd zoekt Theroux de uitwassen van de samenleving op en gaat hij ver om de belevingswereld van zijn subjecten te begrijpen. **studenten gratis, € 5,- alle anderen**

MUZIEK

DI 15/02 20.15 uur
CREA Klassiek masterclass zang

Een masterclass van Harry van Borne, een veelgevraagd solist in opera, op concerten en oratoriumuitvoeringen en docent Solozang. **toegang gratis**

Meer informatie over de CREA agenda: www.crea.uva.nl

lezingen- ladder

Aula Allard Pierson Museum

ZA 12/02, 15.00 uur

NKV Amsterdam: slaven, geld en Romeinse bv's

Meester Egbert Koops spreekt over onderneemende slaven en hun rol in de economie van de Romeinse Oudheid.

Amsterdam Bright City

DO 10/02, 16.00 uur

Filosofie op de Zuidas met Hester Alberdingk Thijm

Filosoof Ad Verbrugge in gesprek met de directeur van de AkzoNobel Art Foundation, over het hoe en waarom van bedrijfscollecties.

De Balie

WO 09/02, 20.00 uur

The Art of Revolution; Tunisia, Egypt, what's next?

Over de revolutie in Afrika en het Midden-Oosten, met film, muziek, theater en debat. Met o.a. Abdelkader Benali en Frans Timmermans.

MA 14/02, 20.30 uur

Utopia Now: Radical Imagination in the Wake of Historic Failure

Amerikaans socioloog Stephen Duncombe over de mogelijkheden van een nieuwe democratische politieke verbeelding.

Brakke Grond

DO 10/02, 19.00 uur

Sonic Soirée: lezing door een instrumentenbouwer

Yuri Landman bouwde instrumenten voor bands als Sonic Youth, Blood Red Shoes en dEUS. Voor dit minifestival vertelt hij daarover.

Pakhuis de Zwijger

MA 14/02, 18.00 uur

Women Inc. Talkshow: Happy single?

Hoe komt het dat steeds meer hoogopgeleide vrouwen single blijven? Te hoge eisen?

Het Perron

WO 09/02, 20.00 uur

Wie is er bang voor literatuur?

SLAA-programma dit keer over de literaire kritiek. Met o.a. Arjen Fortuin (NRC), Arie Storm (Het Parool) en Joost de Vries (De Groene).

Rode Hoed

MA 14/02, 20.30 uur

Leermeester & leerling - de columnist

Serie over de overdracht van kennis en kunde van generatie op generatie. Eerste aflevering met columnist Bas Heijne en Hassan Bahara.

U organiseert een lezing of debat en wilt daarmee graag op deze pagina staan? Stuur een mailtje naar folialezing@gmail.com onder vermelding van 'Aanmelding lezingenladder'. Voor adressen zie www.folia.nl/lezingenladder.

De hoogleraar

Dijkgraaf & Fresco

Kiss Kiss

Ik weet niet precies hoe, maar ergens in de laatste twintig jaar is de kus in het Nederlandse begroetingsritueel gesloopen. En niet zomaar een kus, geen vluchtig strijken langs een wang, maar de demonstratieve kus, driemaal nog wel. Smak! Smak! Smak! Hier ben ik, zegt de kusser, kijk mij eens kussen en waag het niet mijn kus te ontwijken. Waar komt die neiging tot kussen vandaan in een calvinistisch volk, behalve uit een overcompensatie van eerdere preutsheid? Is het omdat we massaal op vakantie zijn gegaan naar zuidelijke landen en onbewust iets van die mediterrane exuberantie willen meenemen? Is het de invloed van de modellen of de filmsterren met hun glamour en *savoir vivre*?

Het kan natuurlijk anders: Fransen en Spanjaarden kussen meestal slechts één of hoogstens twee keer. Maar ook in Frankrijk wordt, althans in mijn waarneming, nu vaker gekust dan vroeger, in de zin van

meer keren per persoon, en meer personen per dag. Hoewel handen geven echt bij de Franse cultuur hoort. Ik heb verschillende keren in mijn leven een Franse baas gehad, en die begroette me altijd met een ferme handdruk en 'Bonjour!', dat wil zeggen elke keer als hij me zag, ook al was dat tien keer op een ochtend.

Je kunt je afvragen of de kus zal blijven bestaan, nu een tijd lijkt aan te breken van naar binnen gekeerdheid en afstand tot anderen. Zal de kus als al te intiem gebaar van de werkvloer verdwijnen? Misschien. Maar ik verwacht eerder dat de handdruk uit de gratie zal raken, gegeven onze groeiende bezorgdheid over griepvirussen en andere infectiebronnen. Van kussen op de wang raak je minder snel besmet dan van handen schudden. De toekomst, op het werk, is dus aan de *wai*, de Thaise groet met gevouwen handen en een lichte buiging. Zonder aanraken. ■■

Louise O. Fresco

De student

Van der Meulen & Curvers

Arbeidsdeling

De Vlaamse cabaretier Wim Helsen vertelde ooit in een interview dat hij neigt naar volstrekte lethargie. 'Een dag kan voor mij zo voorbij zijn met wat lezen of muziek luisteren. Zelfs het plan om naar de winkel te gaan om vijf tomaten te kopen schiet er dan bij in.' Hoewel ik vrijwel elke dag de winkel weet te bereiken, kan ik hem goed begrijpen. Nu ben ik wel zo efficiënt dat ik meestal tegelijkertijd lees en muziek luister, wat wellicht verklaart hoe ik tijd overhoud om de winkel te bezoeken.

Na zo'n bezoek kan het goed zo zijn dat ik terugkom in een huis met een aanrecht vol vuile vaat, een bank vol op te vouwen was en een vloer waar je beter niet op je sokken overheen kunt lopen. Maar meestal heb ik dan honger en ga ik koken. Na het eten – waar ik vrij lang over doe omdat ik nogal langzaam eet – en het aansluitende koffiedrinken wil het nog wel eens voorkomen dat het

tien uur 's avonds is, een tijdstip waarop een normaal mens mijns inziens niet meer de afwas doet. En voor stofzuigen is het dan natuurlijk al helemaal te laat, dat zouden mijn burens me niet in dank afnemen. Soms heb ik geluk en zit er nog een was in de machine, die ik dan kan ophangen. Vaker zoek ik onverrichterzake mijn bed op, om de volgende dag met een stevig ontbijt, espresso, de krant en een fris gemoed de nieuwe dag aan te vangen.

Laatst las ik op zo'n ochtend over het onderzoek van UvA-socioloog Sjoukje Botman, *Gewoon schoonmaken*. Zij promoveerde op de relatie tussen werksters en hun werkgevers. Die laatsten blijken zich schuldig en ongemakkelijk te voelen, omdat ze niet zelf hun zooi opruimen en niet weten om te gaan met degene die dat voor hen doet. Ik kon me er weinig bij voorstellen. Desnoods ga je toch even tomaten kopen? ■■ Harmen van der Meulen

Jan Willem Duyvendak
hoogleraar sociologie

Ad de Jongh
hoogleraar angst- en
gedragstoornissen in de
tandheelkundige praktijk

Göran Sluiter
hoogleraar internationaal
strafrecht

overigens

Internationaal durft men zich niet uit te spreken vóór de Arabische opstanden uit angst dat dictaturen worden vervangen door islamitische regimes.

Jan Willem Duyvendak: 'Deze stelling suggereert dat wetenschappers ontmaskerders zijn. Dat ben ik niet en mijn reactie moet dan ook niet worden opgevat als een ontmaskering van de "eigenlijke" motieven van westerse landen. Dat gezegd hebbende, denk ik dat de genoemde angst zeker een rol speelt. Daar is ook nooit een geheim van gemaakt, noch van het argument dat de Arabische dictaturen internationaal steun genieten, omdat zij zorgen voor stabiliteit in de regio. De kwetsbare positie van bondgenoot Israël is gebaat bij stabiliteit en daarom vond men dictators vaak beter dan instabiele regimes. Wat overigens opvalt in de portrettering van de opstanden, is dat de demonstranten worden weggezet als verpauperde en gemarginaliseerde mensen. Dat kan ook de angst voor deze opstanden verklaren, maar die angst is onterecht. Het is juist de middenklasse die

nu de straat op gaat. Sociaalwetenschappelijk onderzoek heeft ook uitgewezen dat collectieve actie pas ontstaat wanneer de armoede daalt en mensen hoop krijgen op verandering. Een genuanceerder beeld zou de angst dus kunnen verminderen.'

Ad de Jongh: 'Een glazen bol heb ik niet, maar ik denk dat deze uitspraak niet helemaal klopt. Zowel de VS als Groot-Brittannië hebben zich al snel uitgesproken voor vervanging van de Egyptische president Hosni Mubarak. Ik ben ervan overtuigd dat ze dat alleen hebben gedaan nadat inlichtingendiensten hun de absolute zekerheid hebben gegeven dat als er een omwenteling komt, het door de VS zwaar gesubsidieerde materieel niet in handen van moslimfundamentalistische krachten valt. Het leger zal de absolute macht die het nu heeft nooit afstaan. In wat we tot nu

toe in Egypte gezien hebben is er weinig sprake van religieus extremisme, maar van een opstand tegen de economische malaise en de corruptie en repressie van de feodale klasse. Ook de Moslimbroederschap pleit niet voor een staat die de sharia hanteert. Dat men bang is dat hetzelfde gebeurt als in Iran in 1979, toen de revolutie leidde tot een Islamitische Republiek en de ayatollahs de macht grepen, is begrijpelijk maar lijkt me vooral een angst die tot nu toe door de retoriek van Mubarak zelf in stand werd gehouden.'

Göran Sluiter: 'Ik denk dat deze stelling op waarheid berust. De zorg voor moslimextremisme bestaat en die is er niet beter op geworden nu ook de Islamitische Republiek Iran de opstand in Egypte omarmt. Wel moet ik zeggen dat veel mensen, onder wie ikzelf, niet wisten

hoe erg de situatie in Egypte precies was. Het land is al decennia een bondgenoot van de VS en het is volslagen onverwacht en onaangekondigd dat deze opstanden ineens zo groot werden. Fascinerend om te zien hoe iemand die al dertig jaar in het zadel zit en de touwtjes stevig in handen heeft, zo onder vuur staat. Ik ben een overtuigd voorstander van democratie, ook als dat betekent dat de wil van het volk de gevreesde Moslimbroederschap in het zadel zet. Dat ziet Obama misschien niet direct zitten, maar het zou niet geloofwaardig zijn voor de VS om nu geen vrije en eerlijke verkiezingen voor te staan. De beurt is nu aan het volk, al is dat moeilijk in een land waarin die structuur nog niet bestaat.' ■■ Floor Boon

In deze rubriek reflecteren wetenschappers op een actuele stelling.